

ز وەشانىن بىنگەھى لالش يى دەوشەنبىرى و كومەلايەتى

زنجىرە « ٦ »

ئېزدى و خۇوندنا

ئېزدىباتىقى

رېسان حەسەن

ئىزدى و خووندى ئىزدياتىي

رېسان حەممەن

- كورستان / دھوك ٢٠٠٧

- دەرىيىانا ھونەرى : رېبەر عومەر ئەحمد

- كومپيوتەر : بىنگەھى ئەپل / دھوك

- چاپخانا : خانى / دھوك

- ھەمارا سپاردى : ل رېقەبەريا گشتى ياكىيىخانا « ٤٣٨ » سالا ٢٠٠٧

- چاپا ئىكىن

دیارى

دیارىيە بۇ

تەف خەمخۆرىن

بابەتى ئىزدىياتىنى

پەيغەك

ب خووندنا بابه تى ئىزدىياتى كو مافەكى مەيى رهوايە و سەرودريەكە ژبۇ حکومەتا هەریما كوردىستانى و وەزارەتا پەرەردى - قوتا بىيىن مە ژ نىشى نوو كراسى كو ۋىياتىيى و ترس و لەرزا ددى بايگالكىيىن مەدا ھاتى چاندن ژ ئەنجامى مىزۇمۇيا پەر كارەسات بقەتىيىن و ب باوەرەيەكە خورت و موڭوم رى ژ گيانى لېپۆرىنى وەھەف ناسىكىنى و پېتكەفه ژيانى ل كوردىستان ئازاد خوش ورەوانترىكەن. دەست خوشىيى ل سەيدا رىسان حەسەن دكەين ژبۇ بەرەھەقىكىندا ۋى پەرتوكىن كو رۇناھىيى ددتە پرۆسىسا خواندنا بابه تى ئىزدىياتىيى، و ئەھەف بەرەھەم ژى ژ ئەنجامى سەرپۈرەن كەد و خەباتا وىنە وەك ماموستا و سەرپەرشتىيار و رېقەبەرى چەپەرەردى كول ۋى بوارى دخەبته.

پىير خدر سلېمان

بىسپۇرىنى بابه تى ئىزدىياتىيىن

ل وەزارەتا پەرەردى

٢٠٠٧/٣/١١

پیشگوتن

ل سالین چلاندا وهه تا سالا ۱۹۶۳ ئى وانىن ئىزدياتىيى ل هندەك دەقەرىن ئىزدىيان ب تەرزى زارەكى دھاتنە خۇوندن، وانەبىئىز مجيئور وقەولزان بۇون ھەر چەنەد نەدخۇوندنه واربۇون وھەر ئىكى ژوان تىتەك دگۆت.

پشتى سالا ۱۹۶۳ ئە و تەرزى خۇوندىنى ژى نەما ھە تا سالا ۱۹۹۱ ئە نجامىيى سەرەلدانا پيرقزا مللەتى كورد دەرفەتى بېرىۋيا وەران ھاتە پىش و كوردىن ئىزدى ژى وھەك پىشكەكى رەسەن ژەلى كوردىستانى ھەردەم مل ب ملىيىن برايىن خۇ دسەنگەرىن بەرەقانىيا ئاخا كوردىستانى دا بۇويىنە وھېچ دەمەكى درېغى نەكرينە ژېۋ قوربانى دان و بەرخودانى پىتىخەمەتى دۆزا گەلى خوه و مافىيىن رەوايىن وى و ژەۋەساندىن و كاڤل و وېرانكىرنى و كوشتنى بى بەھر نەبۇويىنە، لى پشتى سەرەلدانا پيرقز و پىتك ئىنانا پەرلەمان و دامەزراندنا حکومەتا ھەرىيما كوردىستانى، كوردىن ئىزدى ژى بايى ئازادىيى و ديموكراسىيى ھەلکىشا.

خۇوندنا پروگرامى ئىزدياتىيى ل قوتا بخانىيىن ناوجەيىن ئىزدىيان ب قايلبۇونا وەزارەتا پەروددا حکومەتا ھەرىيما كوردىستانى بەرھەمەكى ھەژى و پىر بوهايىن ۋى ئازادىيى يە و ژ سالا ۱۹۹۶ ئە وەرە ئەف پروگرامە دئىتە خۇوندىن و ب سەركەفتىيانە و پشتى ئازادىيا عيراقى بىگشتى ژ رەزىيما زولم وزۇردارىيى خۇوندنا ۋى پروگرامى گەھشتە ھەموو دەقەرىن ئىزدىيان ونها ئەف پروگرامە ب سەركەفتىيانە دئىتە خۇوندىن و خەلکى وان دەقەران پى دەلخۇشىن.

ودگەل رىز و سلاڤان.

ريسان حەسىن

دھوك ۲۰۰۷/۲/۱۵

کورتیه ک میز ووی لدوّر خووندنا پروگرامی ئیزدیاتیي :

ل سەردەمین بەرئ وەھەتا سەردەمی دەولەتا ئوسمانىلى ژى، قوتابخانىن میرى ل عيراقى بگشتى ول كوردستانى عيراقى ب تايىھەتى نەبوون و خووندن زۆر ياخاللۇز بۇو، ل دەقەرىن موسىلمانا مزگەفت و حوجره هەبوون ولۇ فېرى خووندن و نقىسىنى دبۇون و زېۋى كريستيانا دىير هەبوون و تىيدا فيرى خووندىنى دبۇون و زېۋى جوها كەنيشته هەبوون، ئیزدیان ژى قوتابخانىن فيركرنا قەولان هەبوون ولۇ خۆ فيرى گۆتنا قەولا دىكىن، ئەف قوتابخانە ل دەقەرىن باشىك وبەحزانى وئىسقىنى و خەتارى و شىڭالى هەبوون بەلكول دەقەرىن دى ژى يىن كو كوردىن ئیزدى لىھەين ل باكۈرئ كوردىستانى وئەرمەنسستانى و گورجستانى و سوريا، قەولزان و مجيئور و علمدار هەبوون، ئاشقىن ئیزدیاتىي ھېشتا دزارۆك بۇون دچوونە جەم وان و فيرى قەول وبەيت و دوّعا و درۆزا دبۇون بەلى ل سەر دل ئانكۈ زارەكى بىي خووندن و نقىسىن، پشتى جەنگا جىهانى يائىكىن قوتابخانىن میرى ب رەنگەكى بەرفەھەتەن قەكرن، دەقەرىن ئیزدى ژى لىدىئاكىنجى كەتنە بەر وى پلان و نەخشەيىن، لىپىشىي ئیزدىا نەدقىيا زارۆكىن خۆب ھنېرنە وان قوتابخانا ب وى حىتجەتى كو خووندىن ژئىزدىان را حەرام و گوننهە، لىئەگەرا سەرەكى نەئە بۇو، ئانكۈ خووندىن ژئىزدىان را نەيە حەرام بۇو، بەلكو ترس و قورفەكا دى دىلى واندا هەبوو و دگۆتن: نەكول ۋان قوتابخانا واندا دىنىيەن خۆ بىدەن بەر زارۆكىن مە، هەتا ھېدى ھېدى سىاسەت مەدار وزانايىن میرى ل دەقەرى ئەو باودىرى ژئىزدىان را چىكىر كو زارۆكىن وان هەگەر بىتەنە قوتابخانا دكارن وانىيەن دىنىي خۆ ژى بخوونن و بقى رەنگى زارۆكىن ئیزدىان چۈنە قوتابخانا ووانىيەن ئیزدیاتىي ژى ژانرا دەتەنە گۆتن ژئالىي مجيئور و قەولزان و علمدارا قەھەتا سالا ۱۹۶۳ . پشتى ب داوى ھاتنا حوكىمەوانىا عەبدئەلسلايم عارف ل سباتا سالا ۱۹۶۳ ئەو رەنگى خووندىن ئیزدیاتىي ژى نەما ورئ نەدانە ئیزدىان كو وانىيەن دىنىي خۆ بخوونن، پشتى چەندىن هەول و بىزاف ژى ھاتنە كەرن زېۋى چەندى لىھەر بىي مفا بۇو و ئەف بابەتە ھاتە پشت گوھ ئىخستن ھەتا سەرەلدانان پىرۇز سالا ۱۹۹۱ .

* بۆ بىتر زانىيارىا لدوّر ئى بابەتى، بنىئەر گۇفارا لالش ژمارە (۱۳) تەباخا - ۲۰۰۰ دھوك، لاپەرە ۱۵۱) زېھلاقىرنا ماوستا خدر پىر سليمان.

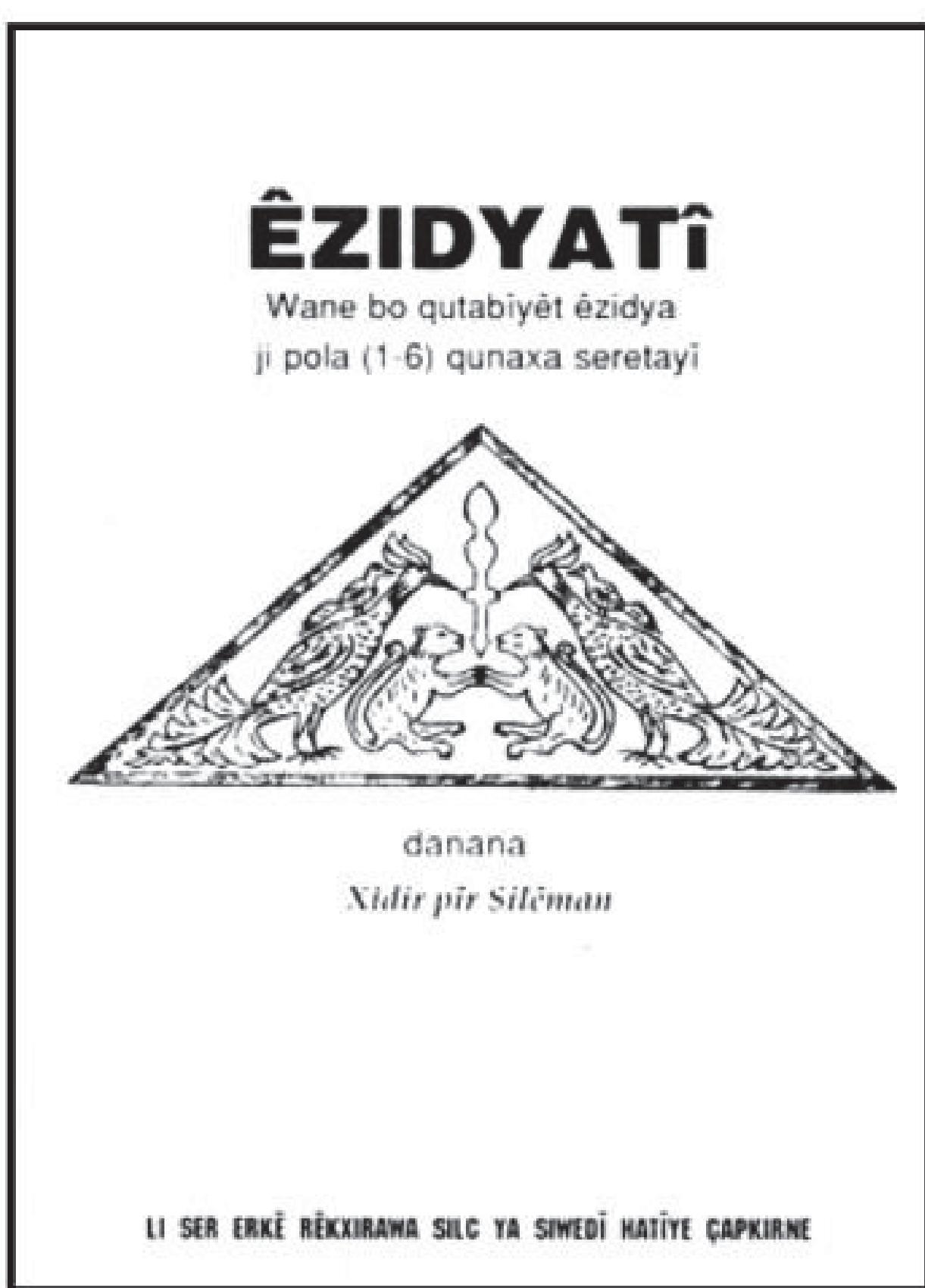
خووندنا ئىزدىياتىئى پشتى سەرەلدا納ا پىرۆز

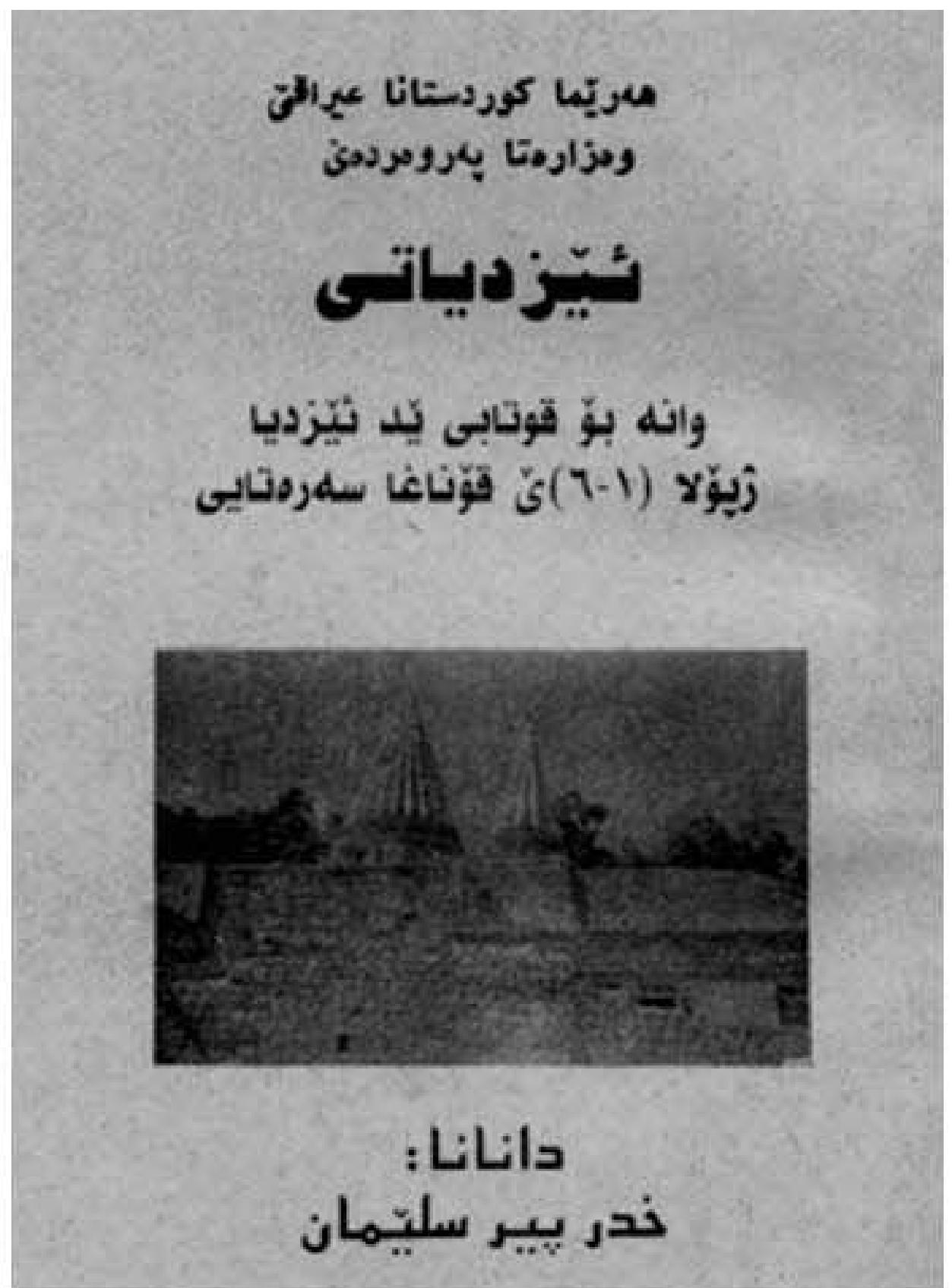
كوردىن ئىزدى وەکو پشکە کا رەسەن ژ گەلىٽ كوردى، ب درىشىا مىڭرووا پىر سەرەدريا گەلىٽ كوردىستانى هەردەم مل ب ملىئىن برايىن خۆ دسەنگەرىن بەرەقانىيا ئاخا كوردىستانى دا بۇينە وهىچ دەمەكى درىغى نەكرينە ژبۇ قوربانى دان و بەرخودانى پىتىخەمەتى دۆزا گەلىٽ خوه و ما فىن رەوايىن وي و ژ چەوساندىن و كاڤل و وىرانكىنى بىن بەھر نەبۇينە.

پشتى سەرەلدا納ا گەلىٽ كوردى ل سالا ۱۹۹۱ ئى وپىك ئىنانا پەرلەمان و دامەززانىدا حکومەتا هەرىما كوردىستانى و ئازادىرنا ۋىنى پارچە يى ژ وەلاتى مە، كوردىن ئىزدى ژى بايىن ئازادىيى و ديموكراسىيى ھەلکىشا و دەرفەتى بىرۇبا وەرا ھاتە پېش، ئەو بۇ ژمارە كا خەمخۇر و رەوشەن بىرىن ئىزدى خۆ دانە ئىك وپىنگاۋا خۆ يَا ئىكىن ھاقىتن و ب ھارىكارى و پشتەقانىيا تەف پارتىئىن كوردىستان باشۇور، بىنگەھىن لالش يى رەوشەن بىرى و كۆمەلايەتى لرۇزى ۱۹۹۳/۵/۱۲ ل بازارى دھۆكى ب تەرزەكى فەرمى ھاتە دامەززانىدا كوھەتا نەوب ھارىكارى و پشتەقانىيا حکومەتا هەرىما كوردىستانى يى بەردهوامە ل سەر كار و بىزاقا خۆ. خووندنا پروگرامى ئىزدىياتىئى ئىك ژ ئارمانجىن سەرەكى يىن ۋىنى بىنگەھى بۇو، ئەو بۇو ل سالا ۱۹۹۴ ئى ماموستا خدر پىر سليمان پرۇزى پروگرامى ئىزدىياتىئى بۇ قوتابىيىن ئىزدىيان ژ

رېزا ئىكىن ھەتا رېزا شەشى (قۇناغا سەرەتايى) بەرەقىكىر ورېكخراوا سىلا يَا سويدى ل دھۆكى ۶۰۰۰ شەش ھەزار دانە ژ وى پروگرامى چاپكىرلى ب رېنقيسا لاتىنى بۇو.

ل سالا ۱۹۹۵ ئى ماموستا خدر پىر سليمان ئەو پرۇزە بىرە وەزارەتا پەرەدا ھەرىما كوردىستانى و ھاتە پەسەندىرىن ژلايى وانقە لى داخوازكىن كوب ئەلف و بىيىا عەرەبى بىتتە نقىسىن و خووندىن، ئەو بۇو ماموستا خدر پىر سليمان رابوو ب قەگوھاستنا

پروگرامی ژ پیتین لاتینی بۆ ئەلف و بیتیا عەرەبی.
پاشی ل سالا ١٩٩٦ ئی لیژنەیەک ل سەرئاستی
ریفەبەریا گشتی یا پەرەدا دھۆکەیەتە دەست
نیشانکرن ژبۆ نرخاندن و هەلسەنگاندنا ناڤەرۆکا
ئەوی پەرتۆکی، پیشنسیارین ئەوی لیژنی درییا
ریفەبەریا گشتی یا پەرەدا دھۆکەیەتە را بۆ وەزارەتا
پەرەردەی ل ھەولێری ھاتنە بلندکرن و وەزارەتی ژی
ئیکسەر پیشنسیار ب شیوهیەکی فەرمی پەسەندکرن.
پاشی (٦٠٠٠) شەش ھەزار دانە ژوی پەرتۆکا
ب ئەلف و بیتیا عەرەبی ھاتە چاپکرن.

ددوFDA خۆلەکا پەرەردەیی بۆ ماوی ھەفتیەکى ژبۆ ماموستایین تیزدی ھاتە ۋەكىن
ژبۆ چاوانیا گۆتنا ۋى با بهتى بشیوهیەکى پەرەردەیی و قوتاپیتین تیزدیان ل قوتابخانیین
دەقەرین خانکى وشاریا و باعەدرى و دىرىدبوونى ئەف با بهتە بۆ جارا ئیکى ددىرۆکا كوردىن
تیزدی دا بقى رەنگى خۇوندىن.

ئەقى دەست كەفتى ژبۆ تیزدیا ل بن سېبەرا حکومەتا ھەریما کوردستانى دەنگى خۆ

بى ھەزى ل ناف
تەقايا تیزدیان ھەبوو
وب دلەکى خوەش
پەسەندکرن و بىووه
ھاندەرهەک كو
تیزدیيەن ل بن
کونترۆلا حکومەتا
عیراقى ژى دخو
بىلەللىن ول باشىك
وبەحزان و خەتارى ب

شیوه‌یه کی نه فه‌رمی چهند ماموستایا ب هه‌بت زاروکین ئیزدیا فیری ئیزدیاتیی کرن.

ماموستا خدر پیر سلیمان دپیشگوتنا په‌رتۆکا پروگرامی ئیزدیاتیی دا دبیثت:
ئاسته‌نگیین درییا دانان و په‌سنه‌ندکرنا پروگرامی ئیزدیاتیی دا چیبووین:-

۱- ئاشکرايە ل دانا دا په‌رتۆکه کا پروگرامین خووندنی کومیته ک پى رابه گه‌ره که:

۱- ئاستى وان يى زانستى ل وى بوارى يى بلند بیت.

۲- ئەزمۇنا وان ل بوارى فیترکرنى هه‌به وسايكولۇزى يا قوتابیان را چاقکەن.

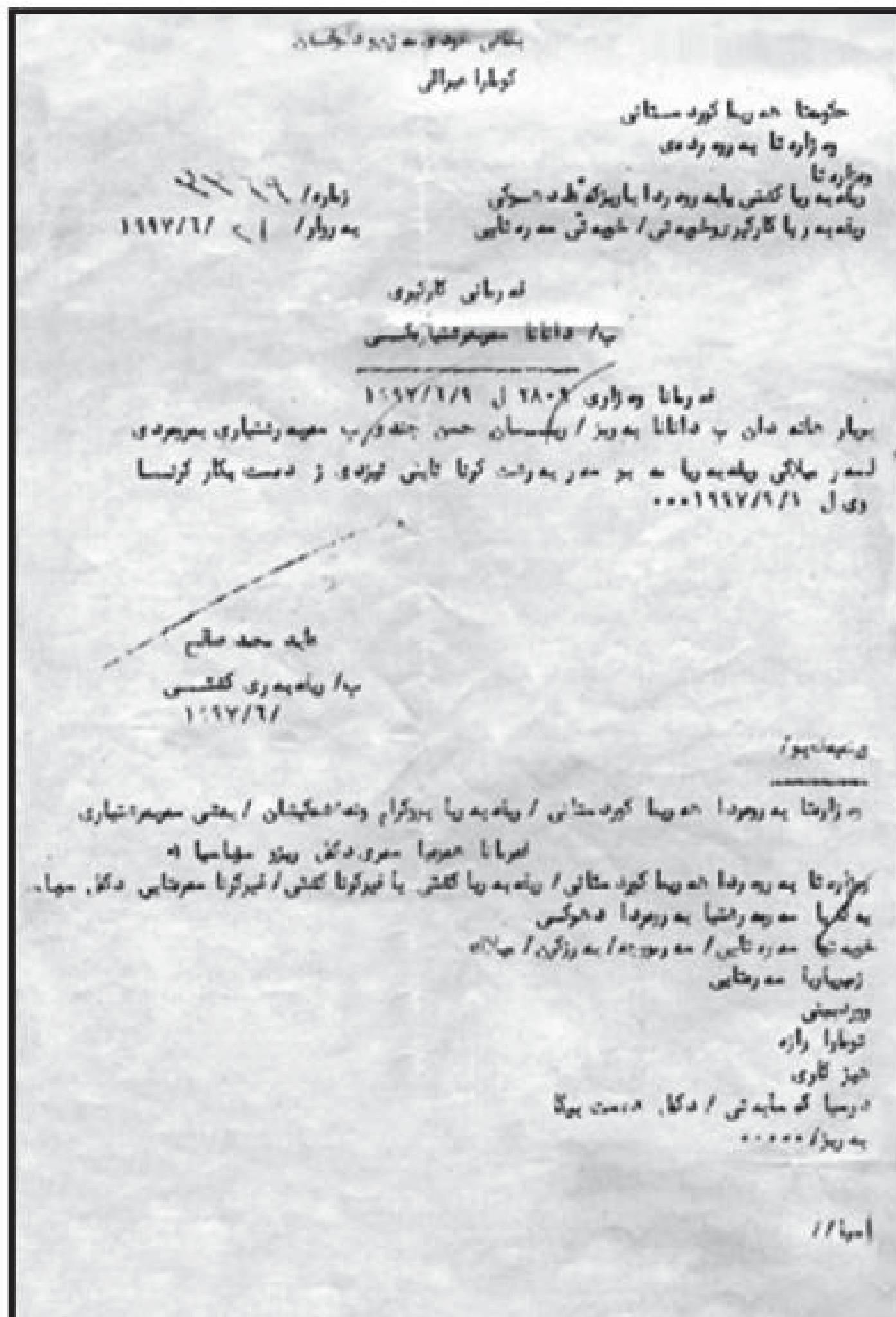
۳- سەرچاوه يىن تىر و تەسەل ل سەر وى بابه‌تى ل بەر دەستىين وان هەبن.

ب- ئاسته‌نگیین درییا په‌سنه‌ندکرنا پروگرامی ئیزدیاتیی ول وەلاتە کی ئۇون رەوشادىلىكى وى دزانىن کو مخابن پرپانیا وان ژېلى تەخا رەوشەنبىر ورەوتى نەتەوەخواز ب چى
چاقى ل ئیزدیان درېنن هەر چەندە کاربەدەستىين حزى و مىرى جورئەتە ک دانە خۆ کو ۋى
پرۇزى په‌سنه‌ندکەن.

ھۆسا ماموستا خدر پیر سلیمان پىدا دچت و دبیثت: پېز دل سوپاسيا هەستى وان
يى نەتەوەيى و مرۇقايەتى دکەم و دبىرەم: چى لا يەنە کى من پېشنىارا پرۇزى په‌رتۆکى دېرە
جەم زىدە زېدە دل خۆشىيا خۆ ديار دکر و ب پېنگاڭە کا فەر و پېرۇز دزانىن وەك
دەستكەفتە ک و مافە کى رەوا بۇ پشکە کا رەسەنا كوردا، كو ئیزدىنە و ب ما يى شانا زىيى
وسومبولا هەبۇونا ديموکراسىيى و مافىي بىر و هزرى دەربېرىنى بۇ رېقە به‌رېن دام و دەزگەھېن
حکومەتا هەرېما كوردستانى، نە هەر ئەقە بەلكو كارمەند و رەوشەنبىرېن دەقەرا بادينا
دگۆتن: ب ۋى پروگرامى كوب كورمانجىا ژۆرى ھاتىيە دانان دى ئەو گرھى يى
سايكولۇزى يى دنيشا زاراقيقى كرمانجى يى ژۆرى و زېرى (بادىنى و سۆرانى) ل بوارى
پەرودى هېتە راکرن ئەقە دەرگەھى خېرىيە ژبۇ گەشبوونا زاراقيقى كرمانجى يى ژۆرى كو
دەزەتە گەشبوون ولېك نېزىكىبۇونا زاراقيقىن زمانى كوردى دايە.

وېقى رەنگى بابه‌تى ئیزدیاتىيى بۇ ئېك ژ پروگرامىن خووندنى ل قوتابخانىيىن
دەقەرېن ئیزدیان.

ل رۆزا ٧/٤/١٩٩٧ د. رۆز نورى شاوه‌يس سەرۆكى حکومەتا هەرېما

کوردستانى ود. جرجيس حسن وەزيرى پەروەردى
وچەند وەزير وبەرپرسىن حزبى وئيدارى سەرەدانى
بنگەھى لالش يى رەوشەنبىرى وکۆمەلايەتى كرن
ودرونشتىنه كىدا ولدوف داخوازيا دەسته كا
ريشه بهريا بنگەھى لالش كو سەرپەرستىيارەكى
تايبەت مەند بۆ وانىن ئىزدىياتىي بېتە دانان و ب
سوپاسىقە ئەف پىشنىيار ئىكسەر ھاتە
پەسەندىرن، ئەوبۇ دەسته كا رىشه بهريا بنگەھى
كومبۇونەك گرىدا وپاشى پەيوەندى دگەل
ريشه بهريا گشتى يا پەروەردا دھۆكى وىھەكى
سەرپەرستىيا پەروەردىيى ھاتە كرن بۆ مەرەما

دەست نىشانىرنا سەرپەرستىيارەكى پەروەردىيى و دئەنجامدا بهرىز (ریسان حسن جندى)
ريشه بهرى قوتابخانا چەم بەركات ل كۆمەلگەها خانكى ھاتە دەست نىشانىر زبۇ ۋى
كارى وناقى وى ھاتە بلند كرن بۆ وەزارەتا پەروەردى ولىپى فەرمانا كارگىرى يا وەزارەتا
پەروەردى ژمارە (٢٨٠٩) ل رۆزى ١٩٩٧/٦/٩ مامومىتا ریسان حسن ھاتە دامەزراندى
وەكى سەرپەرستىيارى پەروەردىيى يى ئىزدىياتىي ل رىشه بهريا گشتى يا پەروەردا پارىزگەها
دھۆكى ول دوف فەرمانا كارگىرى ژمارە (٣٣٦٩) ل رۆزى ١٩٩٧/٦/٢١ نافبرى دەست
بكارى خۆكىل رۆزى ١٩٩٧/٩/١ وەكى سەرپەرستىي پەروەردى زبۇ سەرپەرستىكرنى
سەبارەت چاوانىا گۆتنا بابهتى ئىزدىياتىي ل قوتابخانىي دەقەرىن ئىزدىيان.

پشتى سەرپەرستىيارى پەروەردى دەست بكارى خۆكى، پىنگاكاۋا وى يا ئىكى ئە و
بوو داخواز ژەمە مامومىتا يىن ئىزدىيان ئەويىن كو بابهتى ئىزدىياتىي گۆتىن كر
وکومبۇونەك بەرفەھ و بۆ دەمى دوو رۆزى ل هۆلا بنگەھى لالش يى رەوشەنبىرى
وکۆمەلايەتى ل دھۆكى دگەل وان گرىدا و دئەنجامدا چەندىن پىشنىيار و تىبىنى ھاتنە
راچاڭىن تاڭو چاپا دووئى يا بىزەر يا پروگراممى ئىزدىياتىي پى بخەملت لەوما بىر
ئانىنەك ھاتە بلندىرنا بۆ وەزارەتا پەروەردى ل دۆر پىداچوون و گەشەپىكىندا پەرتۆكى

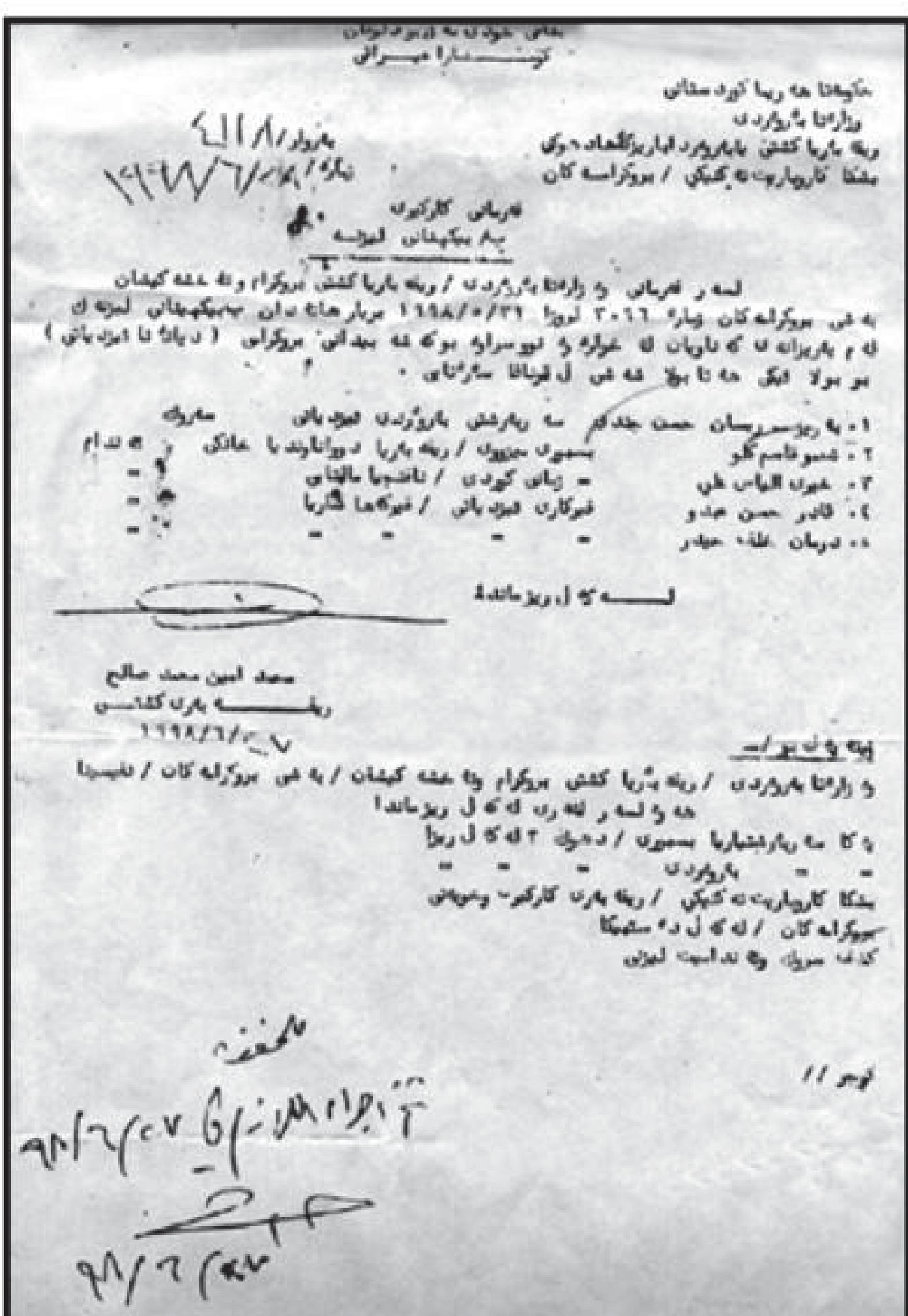
(ئىزدىياتى - وانه بۇ قوتا بىيىد ئىزدىيا پەرتۆكا ماموستا خدر پىير سليمان) ژئالىيى سەرپەرشتىيارى پەروەردىقە.

لېپى فرمانا وزارەتا پەروەردى رىقەبەريا گشتى يا پرۆگرام ونەخشەكىشان / پشكا پرۆگراما ژمارە (٤١٨) ل رۆزا ١٩٩٨/٥/٣١ و فرمانا كارگىرى ژمارە (٤١٨) ل رۆزا ١٩٩٨/٦/٢٨ يى رىقەبەريا گشتى يا پەروەدا دھۆكى / پشكا كاروبارىن تەكニكى / پرۆگرام ليژنەيەكى پىتىج كەسى كو پىتكەن تابوو ژ ماموستايىان:-

سەرپەرشتى پەروەردەبىي	سەرقى	١- ريسان حسن جندى
رىقەبەرى دواناوهندىيا خانكى	ئەندام	٢- شەمۇر قاسم كلو
ماموستايىن زمانى كوردى	ئەندام	٣- خىرى الپاس على
ماموستايىن ئىزدىياتىيىن / شاريا	ئەندام	٤- قادر حسن عيدو
ماموستايىن ئىزدىياتىيىن / شاريا	ئەندام	٥- درمان خلف حيدو

هاتە دەست نىشانىكىن بۇ پىتىداچوون

وگەشەپىتكىندا پەرتۆكا ئىزدىياتىيى.

ل رۆزا ١٩٩٨/٧/١ ئەقى لىژنى دەست بكارى خۆكىر ب پالپشتىيا پېشنىيار و تىببىنلىكىن ماموستايىين دوو سالا وانىن ئىزدىياتىيى گۆتىن، هەر ھۆسا ب راوىڭكارىا كۆمەكى ژ قەولزان وزانايىين ئۆلا ئىزدىيان.

ئەقى لىژنى كارى خۆكىر داوى ئانى ل رۆزا ١٩٩٨/٨/١٨ پاشى ئەف پرۆزە ژ ئالىيى لىژنەيەكى زىبە كا سەرپەرشتىيا پەروەردى ژ رىقەبەريا گشتى يا پەروەدا دھۆكى قە هاتە

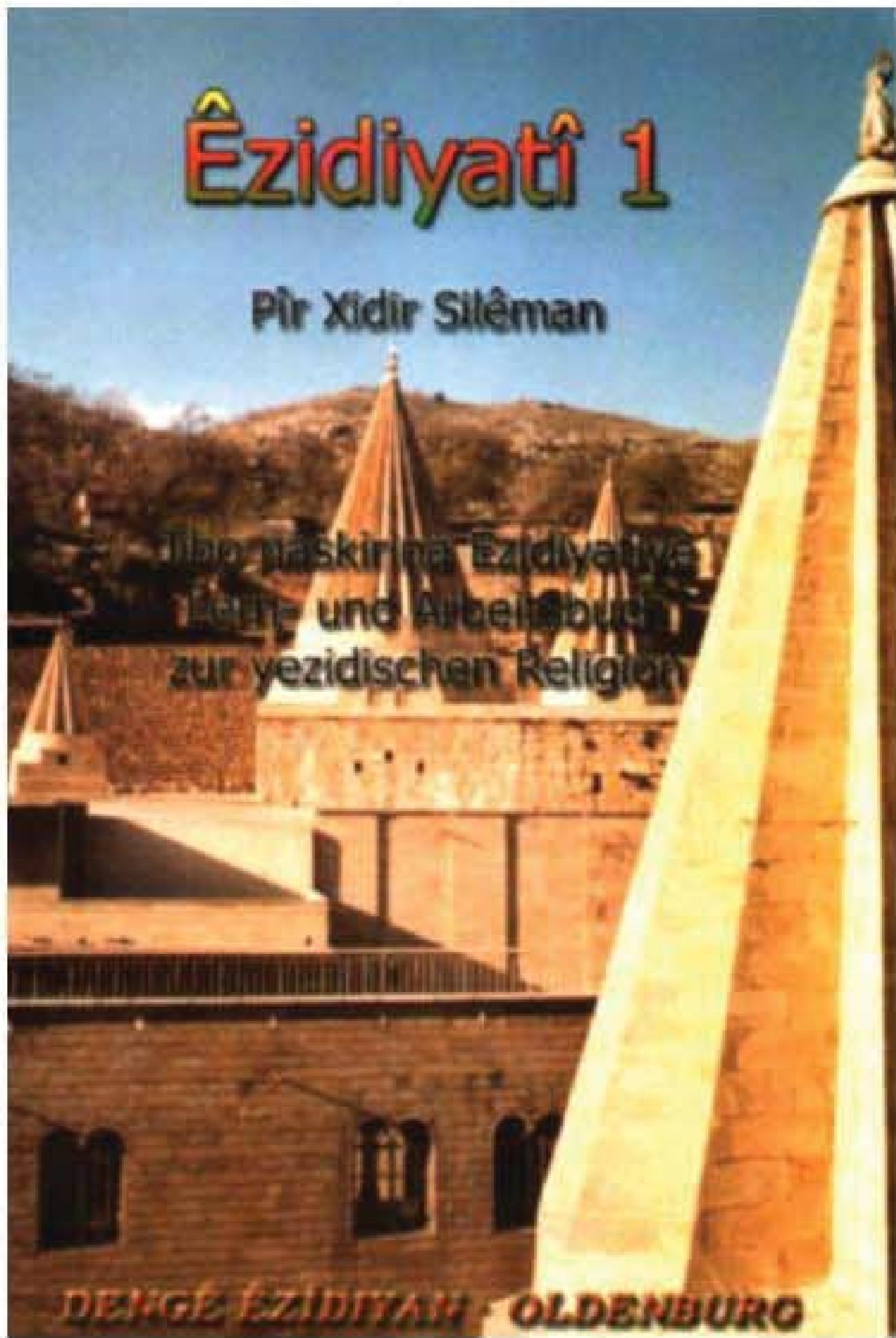
پەسەندىكىن ددوقدا ئەف پرۆزە ژ ئالىيى جقاتا روحانىيىن ئىزدىيان قە ل پەرسىتكەها پىرۆزا لالش هاتە پىرۆزكىن ورازى بۇونا خۆل سەر دەرىپىن و وەك وەفا دارىيەك بۇ خلمەتىيىن

زۆر يىئن هيئرا خدر پير سليمان دوارى ئىزدىياتىدا وچونكى ئەف پرۇژە بەرھەقىرن وگەشەپېتىكىنا پەرتۆكا وى بۇو، ليژنا پېتاكچۇن وگەشەپېتىكىنى زى ب فەر زانى كو مافىي بەرھەقىرنى بۆ ماموستا (خدر پير سليمان) بىنیت، پاشى ئەف پرۇژە هاتە رەوانەكىن بۇ وەزارەتا پەروەردى وپاشى هاتە چاپكىن ودوفدا هاتە بەلاقەكىن ل سەر قوتابىيەن ئىزدىيان

وتا نۆكە ب ئەشق وقىانەكى بىن سنور دخوونن ومفایيەكى باش زى هاتىيە وەرگرتىن.
ھەر دىسان ئەف ھەر شەش پەرتۆكىنە نە بتىنى ب ماندى بۇونا مە ھاتىينە ئەنجام دانە،
بەلكو ب ھارىكاريا گەلهك ئاليا وزۋان وەزارەتا پەروەردا ھەرىمما كوردستانى ورىيەبەريا
گشتى يى پەروەردا دھوكى وبنگەھى لالش بىن رەوشەنبىرى وکۆمەلايەتى وچەند كەسەكىن
قەول بىئىز وسبۇرىن ئىزدىياتىيى، لەوما ب دەرفەت دزانىم كو سوپاسىيەن خۆبناقى تەف
ماموستا وقوتابىيەن ئىزدىيان ئاراستەي وان جە وکەسا بىكم بۆرى خوش كىن
وھارىكارييەن بەرددوام كو پېش كېشى لېرتنى كرىن.

ھەلبەت خۇوندىن پروگرامى ئىزدىياتىيى ل قوتابخانىيەن ناوجىيەن ئىزدىيەن كوردستانى
رزگاركى دەنگ ۋەدانەكى بىن سنور ھەبووچ ل ناف كوردستانى وچ ل دەرقەي

كوردستانى و ب تاييەت ل ناف ئيزدييەن ئەمانيا و سوريا و ئەرمەنستانى. بەلگە و گرۇف ژى بۆ قىچەندى ئەوهىيە كو نەها زارۆكىيەن ئيزدييان ل بازارى ئولدنبورك ل ئەمانيا ل بەر رۆشنايا ۋى پروگرامى بابەتى ئيزديياتىي دخوننلىق بىرئۇسا لاتىنى يە.

خوندىنا پروگرامى ئيزديياتىي ل قوتاپخانىيەن مە سوود و مفایيەكى تاييەت ھەيە، ئەم دكارىن ئان سوود و مفایا دىغان خالىتىن ل خوارى دا دەست نىشان بىكەين:

- ١ - ئەف پروگرامە كوردىنيا ئيزدييان خوبىدا دەكت.
- ٢ - ئەف پروگرامە خزمەتا چاند و كەلتۈرۈ دىرىننى گەلتى كورد دەكت.
- ٣ - ب خوندىنا بابەتى (ئيزديياتىي) قوتاپييەن مە دوانا زمانى كوردى دا خورت و چەلەنگ دىن ژېھر كو قەول وبەيت و درۆزىن مە تەف بزارى كوردى يىن رەسەن.
- ٤ - رى ورسەمىيەن ئيزديياتىي دئىنە ناسىرن و دياركىن درىيە ۋى پروگرامى را.
- ٥ - ئەف پروگرامە قوتاپييان ھاندەت ژېق پەيرەوكرنا رەفتارىن چاك.
- ٦ - جقاکى مە ئيزدييان ب شىۋىيەكى گشتى مفایيى ژۇنى بابهتى دېيىن.
- ٧ - بۆ خەلکەكى نەئىزدى ژى ئيزديياتىي ب كورتى دەدەتە خوباكىن.
- ٨ - ئەف پروگرامە رەت كرنەكا بۆ وان تاوانىتىن خراب ئەۋىن نقىسىهەرىن بىيانى ب مەقەن نووساندىن.

بابەتىن دىغان ھەر شەش پەرتۆكان دا ھاتىن:

١- رىزا ئىتكىن:

« خودى ئىكە ، ھەفت ملياکەت ، لالشا نوورانى ، رىزگرتنا دايىك و بابا ، ھندەك

بیرو باوهر ، پاقژی ، تۆک وبهرات ، راستی ، فەرزین حەقیقەتی ، رەوشتین خوارنی «

٢- ریزا دووی:

« ئیزى ، رۆز ، چینىن ئیزدىا ، سلاف وریزگرتن ، جەڙنین ئیزدىا ، گوننهه وبه دکارى ، رەوشتین پەيىھىنى ، خاس وچاڭ ، پەروەستەبۇون- دوعاکرن ، فەرزین تەرىقەتى ، تفاق وتهبايى »

٣- ریزا سېيىت:

« ناۋىن خودى ، ئافراندنا كنياتى ، تاۋوس گىران ، رۆزى گرتن ، جەڙنا رۆزىيىن ئیزى ، دوعا يا پشت گريدانى ، هندهك بیرو باوهر ، مىغاندارى ، مجىئور ، گوننهه وبه دکارى ، جەڙنا قوربانى »

٤- ریزا چارى:

« ئیزى- ئیزدى- ئیزدىياتى ، ئیزدى خودى پەرىسىن ، جقاتا روحانىا ، دوعا يا فەجرى ، بەيتا جندى ، ئیزدىين مىر ، جەڙنا خدر لىاس ، نەقلان نان وماستى ، گوننهه وبه دکارى ، جەڙنا چلىن ھاۋىنى »

٥- ریزا پېنجى:

« ئافراندنا كنياتى ، جەڙنا جەمايى ، دوعا يا سېبى ، شىشىمس ، دوعا يا ل سەر گىانى مرى ، جەڙنا چلى زقستانى ، قەولى ئاخىرىنى ، پىخەمبەرىن خودى ، قەولى دايىك وبابا ، شىيخ فەخرى ئاديا ، گوننهه وبه دکارى ، قەولى شەقە سەرى »

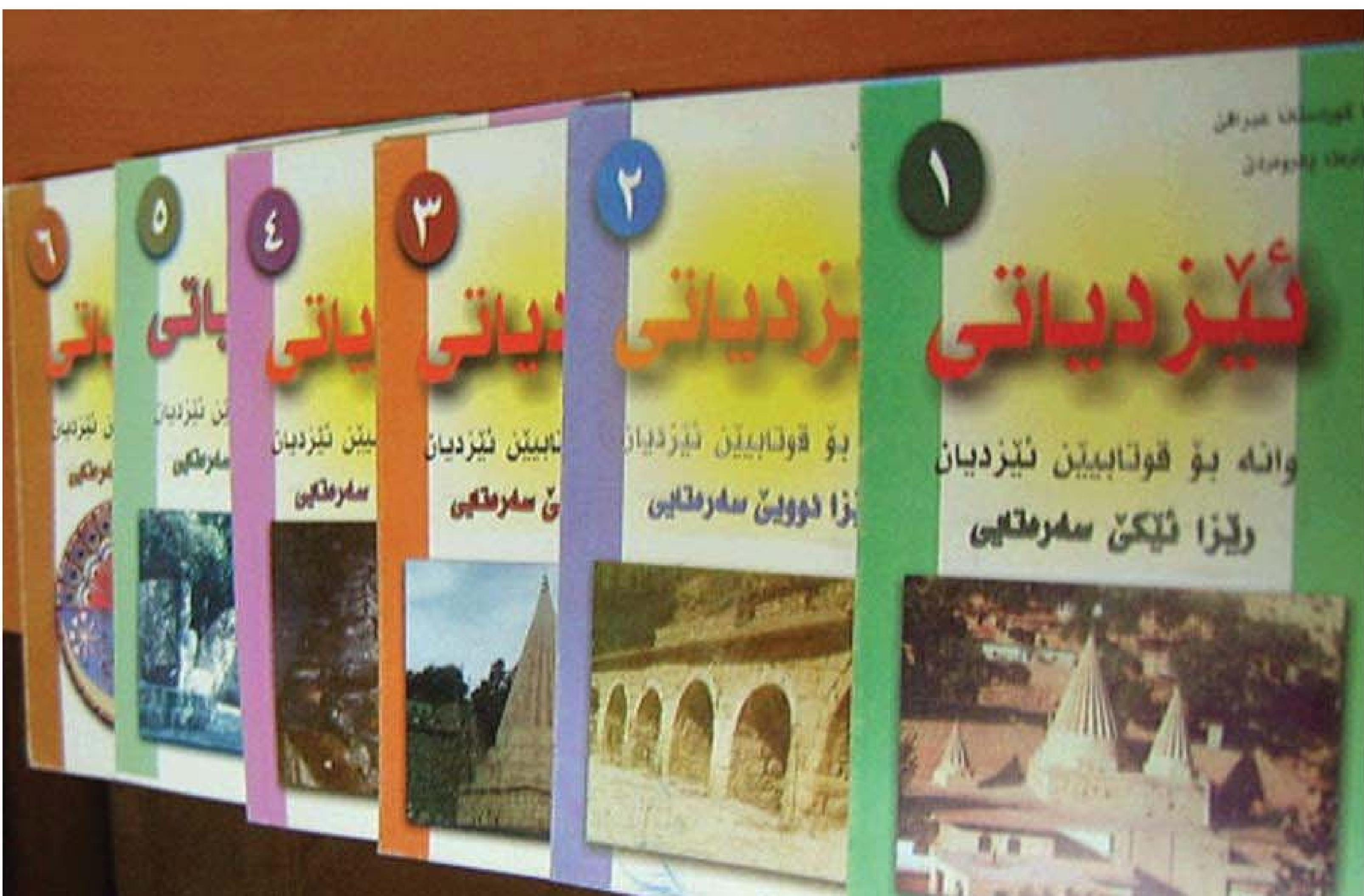
٦- ریزا شەشى:

« ئیزدىياتى ، دوعا يا ھىقارى ، لالش ، شەھدا دىنى ، شىخادى ، قەولى پەد شايى ، جەڙنا بىلندى ، قەولى زەبۈونى مەكسوور ، كراس گەورىن ، شىيخ حەسەن ، تاۋوس وتاۋوس گىران ، جەڙنا سەرسالى ، قەولى ھەزار وئىك ناف »

پىشتى ئەف پەرتۆكىنە ھاتىنە چاپىكىن ول سەر قوتابىان ھاتىنە بەلاقەكىن وبو دەمىن سالەكىنە ھاتىنە خۇوندىن، ل سالا ۱۹۹۹ ئى ولپىن داخواز وپىشىنیارا سەرپەرشتىيارى پەروردى يى ئیزدىياتىيى، وەزارەتا پەروردىدا ھەرىمما كوردىستانى ورېشەبەريا گشتى يى

په روهردا دهوكى قايل بعون کوئه زمونين گشتى (وزاري) بو ريزا شهشى سالانه بيئنه ئەنجام دان ورث هنگى وده ئەزمون پى دئىنه كرن وب سەركەفتىانه وقوتابىيىن ئىزدىيان رى ئەنجامىيىن باش لقى بابهتى ب دەست خوقە دئىن.

ل سالا ٢٠٠٣ ول سەر داخوازا ليژنا بەرتۆكان ورث بۇ نەھىلانا كېيم وکاسىيىن چاپى ورىكخستنا بابهتان ول دوف پېشنىيارىن ما مۇستايىيىن ئىزدىياتىيىن جارەك دى ئەف هەر شەش پەرتۆكىنە ھاتنە بىزارەكىن وئەو كېيم وکاسىيە ھاتنە سەر راستكىن ژلايىن

ليژنا پىداچوونا پروگرامى ۋە.

بىز اۋچىلەنگىيىن ھاتىنە ئەنجامدان ۋىرقىيەتلىخستنا خۇوندنا پروگرامى ئىزدىياتىيىن ۋ ئالىيىن وەزارەتا پەروەردى ورىيەتلىك بەريا گشتى يا پەروەردأ دهوكىن لېپى پېشنىيار و داخوازىيىن سەرپەرشتىيارى پەروەردى:

- ١ - ئەزمونىيىن گشتى (وزاري) بو ريزا شهشى سالانه دئىنە ئەنجامدان.
- ٢ - بەردەوامىيا چاپكىندا ۋەرتكەن پروگرامى.
- ٣ - ۋەكىندا خۆلىن ب ھىزىكىندا ما مۇستايىيىن ئىزدىياتىيىن ۋىرقىيەتلىك چاوانىيا گۆتنە ئىلکىن.

۶- سالانه وانه یین نوونه یی لدؤر قى با به تى دئىنە ئەنجامدان داکو ما مۇستايىن ئىزدىياتىي مفایىي زى و درگرت.

۵- دامه زر اندا سه ریه رشتیارین تایبەت مەند بۆ قى با بهتى ل پەروەردە بىن مە زېق سه ریه رشتىكىرنا قى با بهتى ل قوتا بخانىن دەقەرىن ئىزدىيان.

۶- بزاره کرنا ٿان هه رشہش په رتوکان بُو جارا دووی زبُو ریک و پیکرنا زنجیرا
با به تان و دروستکرن چهند هه له یین چاپی وزمانی.

قوتابخانه و قوتابخانه دەھىرىن ئىزدیان / قۇناغا سەرەتايىسى

نائیق قوتاپخانق	ومارا قوتاپیان							
		تیکتی	دووی	میعن	چاری	پیتتجن	شدشی	قوتاپخانق
۱- قهرو ولا	۱۶	۱۶	۱۷	۱۱	۱۲	۹	۶	برکات میرزو برکات
۲- دیره بورون	۵۲	۵۲	۵۰	۲۹	۱۳	۱۲	۶	برکات میرزو برکات
۳- باجد کهندال	۲۲	۱۸	۱۱	۹	۹	۹	۴	مروان حسن ابراهیم
۴- پی بزنسی	۹	۱۹	۱۷	۷	-	-	-	مروان حسن ابراهیم
۵- خانکا نوئ	۲۳۶	۱۹۲	۱۰۴	۷۷	۶۸	۵۳	۵۳	هدیه حاجی شرو - شمو
۶- خانکا که فن	۱۳۵	۱۰۳	۸۳	۶۷	۲۹	۱۷	۱۷	صبری یحیی اسماعیل
۷- که بهر تو	۱۹۸	۱۸۹	۱۰۴	۷۶	۷۰	۳۹	۳۹	خیری خلیل درویش -
۸- قهسر تیزدین	۱۰	۳۳	۶	۴	۹	-	-	حجی کوتودرویش
۹- زهینیات	۱۴۹	۱۳۴	۷۸	۷۵	۳۵	۲۳	۲۳	حسن علی سلیمان
۱۰- شاریا	۲۱۸	۱۸۴	۱۵۰	۱۴۸	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۸	شاریا قادر حسن عیدو - طارق
۱۱- داسن	۲۴۷	۲۰۱	۱۱۷	۱۴۱	۸۷	۹۵	۹۵	هادی عبو زید حسن -
۱۲- کانی عهرب	۴۸	۷	۲	۴	-	-	-	کامل عثمان حاجی
۱۳- باعه دری	۹۰	۱۲۹	۹۲	۵۸	۷۵	۶۰	۶۰	طارق اسماعیل خضر
۱۴- زهیرا	۱۸۳	۱۴۳	۸۲	۸۹	۶۷	۵۲	۵۲	شورهش زبان فرحان
۱۵- باجد بهرئاف	۳۱	۲۲	۲	-	-	-	-	امین سیدو حجی
۱۶- کیله سپی	۲۸	۲	۱	-	-	-	-	برکات خدیدا علو
۱۷- پیشاپوری	۸	۴	-	۳	۲	۲	۲	حجی درویش مراد

سالا خووندنى ۱۹۹۸-۱۹۹۹
قوتابخانه و قوتاپييىن دەقەرەتىن ئېزدىيان / قوناغا سەرەتاپى

ماموستايىق ئېزدىياتىن ل قوتابخانى	زمارا قوتاپييان							نائىن قوتاپخانى
	شىشىن	پىتىجىن	چارى	سىيىن	دووئى	ئېتكىن		
برکات ميرزو بركات	-	۲	۶	۶	۳	۱۰		۱- قەرەولا
برکات ميرزو بركات	۱۰	۱۲	۲۸	۴۸	۵۴	۶۲		۲- دىرىھبۇون
رۇۋىرۇشۇ سىيدو	۲	۴	-	۴	۶	۵		۳- پىتىشاپورى
جلال صبرى محو	۵	۸	۷	۱۳	۲۲	۴۲		۴- باجد كەندال
برکات خىدیدا علو	-	-	-	۱	۲۲	۷		۵- كىيلەسپى
مروان حسن ابراهيم	-	۷	۱۱	۱۱	۱۶	۲۹		۶- پىئى بىزنى
أمين سيدو حجى	-	-	۱	۱	۲۹	۱۹		۷- باجد بەرئاڭ
مصططفى ميرزا بىبىو	-	۲	۲	۶	۳۷	۲۲		۸- كانى عەرەب
هدىيە حاجى شرو - سليم	۸۳	۸۸	۹۴	۱۶۴	۲۲۰	۲۲۲		۹- خانكا نوى
على حيدر								
حسن سعيد خلف -	۱۷	۶۷	۷۲	۱۰۲	۱۱۱	۱۴۴	۱۰-	خانكا كەقىن
صبرى يحيى اسماعيل								
خىرى خليل درويش -	۴۶	۹۲	۸۲	۱۷۶	۱۹۱	۱۶۷	۱۱-	كەبەرتۇ
حجى كوتۇ درويش								
سليمان خضر ابراهيم -	۳۲	۵۴	۶۲	۱۱۵	۱۱۲	۱۰۹	۱۲-	زەينىيات
فرىدە على خلف								
حسن على سليمان	۵	۳	۶	۲۴	۱۷	۱۰	۱۳-	قەسر ئېزدىن
طارق على حاجى -	۱۲.	۱۴۲	۱۵۱	۱۹۰	۱۸۸	۲۳۶	۱۴-	شاريا
طارق شكرى خمو								
هادى عبو زيد حسن -	۹۳	۱۵۶	۱۲۹	۱۶۹	۲۱۷	۲۲۸	۱۵-	داسن
نسىمە خلف كىتى								
طارق اسماعيل خضر	۵۵	۶۳	۸۳	۱۲۶	۹۲	۱۳۵	۱۶-	باעה درى
شورەش زيان فرحان -	۴۳	۸۳	۸۵	۱۰۶	۱۵۳	۱۹۱	۱۷-	زەيىرا
احمد درويش								
غانم عبدالله جمعه	-	-	-	۳	۳	۱۳	۱۸-	قەرۇدە
الياس سمو ميرزو	۴۲	۲۶	۳۶	-	-	-	۱۹-	نەوجوانا شاريا

سالا خووندنى ١٩٩٩-٢٠٠٠
قوتابخانه و قوتاپييىن دەقەرەتىن ئىزدىيان / قوناغا سەرەتاپى

ماموستايىن ئىزدىياتىن ل قوتابخانى	زمارا قوتاپييان							نائىن قوتاپخانى
	ئىككى	دووچى	سىيىن	چارچى	پېتىجىن	شىشىن	ئىككى	
مراد حسو مراد	١١	٦١	٤٠	٦١	٢١	٢١	٦٩	١- دىرىبۇون
مراد حسو مراد	٢	٧	٣	٦	٢	-	٢	٢- پىشىپورى
مراد حسو مراد	٢	٤	٣	٤	٦	-	٣	٣- قەرەدەلا
جلال صبرى محو	٧	٥٥	١٢	١٢	١٢	٢٥	٥٥	٤- باجد كەندىل
برکات خديدا علو	-	١٣	١	٢١	-	٣	١٣	٥- كىيلە سېپى
مروان حسن ابراهيم	٤	٢٧	١١	١٧	٨	٢٢	٢٧	٦- پىيىزنى
امين سيدو حجى	-	١٩	٢	٢٣	-	١٦	١٩	٧- باجد بەرئاف
مصطفى ميرزا بىبىو	-	١٣	٦	٣١	٢	١٧	١٣	٨- كانى عەرەب
غانم عبدالله جمعه	-	٧	٣	٣	-	٩	٧	٩- قەرودە
سليم على حيدر - خيرى	٤٨	١٢٧	١٠٢	١٠٧	٦٣	١٣٤	٤٨	١٠- خانكا كەقىن
ابراهيم كورو	-	-	-	-	-	-	-	
عيشان سمو علو - دلبر	٦١	٢٠٥	١٨٧	١٨٧	٩٨	١٥٦	٦١	١١- خانكا نوى
سليم شرو	-	-	-	-	-	-	-	
صبرى يحيى اسماعيل	٦٧	١٩٤	١٣٣	١٨٥	٨٦	١٣٣	٦٧	١٢- كەبەرتۇ
- حجى كوتودرويش	-	-	-	-	-	-	-	
زياد كمو خديدا -	٥٧	١٣٩	١٠٢	١١١	٥٥	١٣٣	٥٧	١٣- زەينىيات
سليمان خضر ابراهيم	-	-	-	-	-	-	-	
حسن على سليمان	٣	١٥	٢٠	١٥	٣	١٣٣	٣	١٤- شاريا
طارق على حاجى - كريم	١١٢	١٨٦	١٨٩	١٨٤	١٤٦	١٤٦	١١٢	١٥- شاريا
خديدا علو	-	-	-	-	-	-	-	
حجى درويش مراد -	١١٣	٢١١	١٥٤	٢١٣	١٦٦	١٦٦	١١٣	١٦- داسن
كامل عثمان حاجى	-	-	-	-	-	-	-	
الياس سمو ميرزو	٢٤	-	٣٤	-	٣٩	-	٢٤	١٧- نەوجوانا شاريا
طارق اسماعيل خضر -	٦١	١٥٣	١٠٧	١٥٣	٦١	١٢٦	٦١	١٨- باعەدرى
خيرى برجس ميرزا	-	-	-	-	-	-	-	
احمد درويش الياس -	٥٣	٢٠٤	١٣٩	١٨٠	٩٩	١٠٨	٥٣	١٩- زەيتىرا
امجد ميرزا خليفه	-	-	-	-	-	-	-	
دخيل خضر حيدر	-	١١	-	١	-	-	١١	٢٠- باجد ميرى

سالا خووندنى ۲۰۰۱-۲۰۰۰ قوتاپخانه و قوتاپييىن دەقەرئىن ئىزدىيان / قوناغا سەرەتايى

ماموستايىن ئىزدىياتىيى ل قوتاپخانى	زمارا قوتاپيان							نائىن قوتاپخانى
	شىشىن	پېتىجىن	چارى	سىئىن	دووئى	ئىتكىن		
حجى كوتودرويش -	۵۰	۹۹	۱۰۲	۱۲۴	۱۲۹	۱۰۱		۱- خانكا كەفن
خىرى ابراهيم كورو								
هدىيە حاجى شرو - دلبر	۷۰	۱۲۸	۱۷۴	۱۹۸	۲۱۰	۱۵۸		۲- خانكا نوى
سليم شرو								
زياد كمو خديدا - سليم	۵۷	۹۰	۱۱۵	۹۸	۱۲۳	۱۱۶		۳- زەينىيات
شىخۆ سلىنى								
صبرى يحيى اسماعيل	۷۴	۱۰۹	۱۲۷	۱۸۸	۲۰۹	۲۰۴		۴- كەبەرتۇ
- خىرى خليل درويش								
حسن على سليمان	۳	۱۶	۱۹	۱۴	۱۲	۱۱		۵- قەسر ئىزدىن
برکات ميرزو برکات -	۱۳۴	۱۴۶	۲۰۵	۱۷۷	۱۸۳	۱۸۰		۶- شاريا
طارق على حاجى								
هادى عبوزيد حسن -	۱۰۹	۲۰۵	۱۹۸	۱۸۳	۲۰۱	۲۰۲		۷- داسن
فائق داود حسن								
طارق اسماعيل خضر -	۳۳	۸۴	۵۳	۶۸	۸۴	۸۰		۸- باعەدرى
خىرى برجس ميرزا								
عنتر بدل خدر - سليم	۶۴	۷۱	۱۱۹	۱۲۶	۱۴۱	۱۲۴		۹- زەيترا
خديدا على								
امين سيدو حجي	۲۴	۱۵	۱۲	-	-	-		۱۰- نەوجوانا شاريا
مراد حسو مراد	۱۵	۲۹	۵۵	۶۰	۴۸	۶۴		۱۱- دىيرەبۈن
حسين غربى حسن	۲	۶	۲	۴	۹	۱۰		۱۲- قەرهوللا
صادق جعفر سلو	-	۳	۶	۸	۳	۴		۱۳- پىشابور
جلال صبرى محو	۵	۱۲	۱۳	۲۱	۴۰	۳۶		۱۴- باجد كەندال
مصطفى ميرزا بىبىو	۲	۷	۲۸	۱۷	۱۱	۳۱		۱۵- كانى عەرەب
جلال عيدو مراد	۶	۱۳	۱۴	۲۰	۲۴	۲۶		۱۶- پىزىنى
غانم عبدالله جمعه	-	۳	۳	۹	۷	۶		۱۷- قەرۇدە
شمو سليمان علو	-	-	۲۱	۱۱	۱۷	۱۲		۱۸- باجد بەرئاف
خلات اسماعيل فرحان	-	-	۲۱	۳	۱۰	۶		۱۹- كىلە سېپى
دخيل خضر حيدر	-	-	-	۲	۷	۴		۲۰- باجد ميرى
سليم على حيدر	۱۰	۱۱	۱۱	۸	۸	۱۵		۲۱- مام شقان
جمال على حسين -	۴۸	۷۵	۶۸	۹۸	۱۰۲	۷۹		۲۲- شەھيد مەحمود ئىزدى
امجد ميرزا خليفه								
سامى خديدا ئىزدىن	۸	۹	۳	۹	۱۷	۱۱		۲۳- تلخشىف كۈچەر

سالا خووندنى ۲۰۰۴-۲۰۰۱
قوتابخانه وقوتابييەن دەقەرتىن ئىزدىيان / قوناغا سەرەتايى

ماموستايىن ئىزدىياتىن ل قوتابخانى	زمارا قوتاپيان							نائىن قوتاپخانى
	شىشىن	پىتىجىن	چارى	سىقى	دووئى	تىكىن		
حجى كوتودرويش -	٦٨	١٠٠	١١٤	١٠٧	١٠٩	٧٧		١- خانكا كەفن
سليمان خضر ابراهيم								
هدىه حاجى شرو - بهار	٦٨	١١٢	١٠٢	١٢٩	١٢٤	٩٣		٢- خانكا نوى
شقان خلف -								
سليم شيخو سلى -	٧٢	٩٦	١٠١	١١٣	١٠٦	١٢٣		٣- زەينىيات
اسماعيل حاجى برو								
سعدي رشيد الياس -	٩٧	١٧٨	١٦٦	١٧٣	١٩٨	١٧٨		٤- كەبەرتۇ
خىرى خليل درويش								
سوسن ابراهيم بىبىو -	٥٠	٨٦	٩٢	٨٤	٧١	٧٥		٥- رەسەن
شمۇ مۇھمۇد سكۇ								
سليم على حيدر	١١	١١	٦	٩	١٥	٦		٦- مام شقان
حسن على سليمان	٩	٢٠	١٠	١٣	١٠	١٣		٧- قەسر ئىزدىن
سليمان بىبىو حيدر -	٧١	١٦٣	١٢٧	١٣٧	١٤٣	١٣٧		٨- شاريا
فرحان سليمان اودى								
شورش زيان فرحان -	١٢١	١٨٢	١٣٣	١٦٤	١٤٨	١٤٨		٩- داسن
كامل عثمان حاجى								
سلمان هرمى عثمان	٦٦	١١	٨٨	٧٤	٨٨	٦٩		١٠- مزگىن
أمين سيدو حجى	٢١	٢٨	١٧	-	-	-		١١- نە جوانا شاريا
سامى خدىدا ئىزدىن	٨	١٨	٧	١٣	١٠	١١		١٢- تلخشىف كۆچەر
طارق اسماعيل خضر -	٧١	٦٣	٥٩	٨٨	٧٠	٧٩		١٣- باعەدرى
خىرى برجس ميرزا								
عنتر بدل خدر - شاكر	٦٣	١١٤	١١٢	١٤٥	١١٨	١٤٧		١٤- زەيترا
حضر عبدال								
جمال على حسين - سمو	٥٩	٦٥	٩٥	١٠٤	٧٧	١١٠		١٥- شەھىد مۇھمۇد ئىزدى
جندى ميرزو								
باران لاسورشيد	٩	١٤	٢١	٢٦	٤٤	٢٦		١٦- باجد كەندال
مصططفى ميرزا بىبىو	٧	٢٤	١٨	١١	٢١	٣٧		١٧- كانى عەرەب
جلال عيدو مراد	٦	١٤	١٣	٢٤	٢١	٢٦		١٨- پىنىزىنى
غانم عبدالله جمعه	٢	٣	٦	٦	٤	٣		١٩- قەرۇدە
دخيل خضر حيدر	-	-	-	٦	٣	٤		٢٠- باجد ميرى
خلات اسماعيل فرحان	-	٢٣	٥	١١	٤	٨		٢١- كىيلە سېپى
شمۇ سليمان علو	-	٢١	١٢	١٢	١٣	١٢		٢٢- باجد بەرئاف
مراد حسو مراد	١٧	٥٨	٥٩	٤٥	٥٢	٦٤		٢٣- دىرەبۈون
حسين غربى حسن	٤	٣	٤	٥	١٠	٧		٢٤- قەرەولا
شكري حسين على	٢	٤	٥	٢	٣			٢٥- پىشىپور

سالا خووندنى ۲۰۰۳-۲۰۰۴

پشتى كو مه ليستىن ژمارا قوتا بخانا وقوتابىي وماموستايىن دەفه رىن ئىزدىيان ئەويىن ب سەر رىقە بهريما گشتى يا پەروەردا دھۆكى فە يىين كو دكەقنه ژىير دەستە لاتداريا حکومەتا هەرىما كوردىستانى قە يىين كو ئىزدىياتى لى دئىتە خووندن بۆ وەيىن هيڭىدا دايىنە خوياكىن، ديار دېت كو سال بۆ سالىنى ژمارا قوتا بخانا وقوتابىي وماموستايىان زىدە بۇويە، ئەف چەندە ژى نېشانە كا بايەخ وپوته پىدانا حکومەتا هەرىما كوردىستانى ب دەفه رىن ئىزدىيانە وھە ولدانە ژبۇ بلندىكىن ئاستى زانىن وزانىستى دناڭ واندا.

پېشىيار وبۇچۇنىن مە ل دۆر پېشىيختىنا پروگرامى ئىزدىياتىقۇناغا سەرهقاىى

- ١ - بۆ ھەر قوتا بىيە كى پەرتۆكەك ھەبت.
- ٢ - خۆلىن پەروەردەيى سالانە بىتنە ۋەكىن بۆ ماموستايىن گۆتنا بابهتى.
- ٣ - دروستىكىن وچاپىكىن پوستەرا وزاڭىكىن ھۆيىن فيركرنى.
- ٤ - تۆماركىن ئاواز وکۆكتىلىن دوعا ودرۆز وقەول وبەيتا ل سەر كاسىتىا وبكارئىنانا وان ژ قوتا بىيانرا.
- ٥ - ۋە گوھاستىنا ماموستايىن ئىزدى بۆ قوتا بخانىن دەفه رىن ئىزدىيان يىين كو دېن ماموستا.
- ٦ - ھارىكارىا دەيىك وباپىن قوتا بىيان دگەل ماموستايىان ژبۇ ھاندانان زارۆكىن خۆ داڭ دېرەدە وامېن ل سەر خووندىنى.

راپورتەك ل دۆر خووندىنا پروگرامى ئىزدىياتىقۇناغا پەروەردەيى دووچى بهرى كو كۆنفرانسى پەروەردەيى دووچى ئەويى كو ھاتىيە بەستن ل ھەولىرا پايتەخت ل رۆزىن ١٢-١٤ / ٩ / ٢٠٠٠ ل ژىير دروشمى (الله پىتناو بەرزىكىنە وەي ئاستى پەروەردە وزانىست لە كوردىستانىكى خالى لە نەخويىندەوارى) بىتە گرىبدان، داخواز ھاتە كرن كو لېزنا پروگرامى ئىزدىياتىقۇناغا داشتى كۆنفرانسى دا پشىدار بىت وراپورتەك لدۆر ۋە بابهتى بىتە ئاماڭىن، ئەوبۇول دوف داخوازا وەزارەتا پەروەردە سەرپەرشتى پەروەردە

(ریسان حهسهن) وماموستا (قادر حهسهن) ماموستایی ئیزدیاتیی ل قوتابخانا شاريا پشکداربوون دقى كۆنفرانسى دا وپاشى ئەف ليژنه درونشتنا ئىكى دا هاته بەرفەھىرن ئەو بۇو رېزداران (حهسهن حاجى نعمان) سەرپەرشتى ئىكى ل رېقەبەريا گشتى يا پەروددا دھۆكى وشىخ عەزىز بەرزنجى سەرپەرشتى پەروددى ل رېقەبەريا گشتى يا پەروددا ھەولىرى بۇونە ئەندام دلىژنى دا، پشتى ئەف ليژنه لىك رونشتى و دان وستاندن وگەنگەشە ھاتىھە كىن ل دۆر خۇوندى ئیزدیاتیي ئەف راپورتە ھاتە ئاماھەكىن بۇ كۆنفرانسى وپاشى ھاتە خۇوندىن ل ھۆلا كۆنفرانسى ژئالىيى رېزدار (ریسان حهسهن جندى) سەرۋەتكىن لىژنى ۋە پشتى گەنگەشە ل سەرۋى راپورتى ھاتىھە كىن، ب تەقايادنگان ھاتە پەسەندىكىن ژئالىيى پشك دارىن كۆنفرانسى ۋە، ئەفە ژى دەقىن وئى راپورتى يە:-

بناقى ئیزدانى پاك ودلوقان
ھىئا عبدالعزىز طيب وەزيرى پەروددى زۇر بەرلىز
ھىئايان مېغانىتىن قەدر گران.

خوشك وبرايتىن بەرلىز

ئەف دەمە وەممۇ دەمەتىن وە دخوش وشادىن.

كوردىن ئیزدى وەكۈپشكە كا رەسەن ژگەلىنى كوردى، ب درىشىا مېڭۈوا پر سەرودەريا گەلنى كوردستانى ھەردەم مل ب ملىئىن برايتىن خۇد سەنگەرىن بەرەقانىا ئاخا كوردستانى دا بۇويىنە وھىچ دەمەكى درىغى نەكربىه ژبۇ قوربانى دان و بەرخودانى پېتىخەمەتى دۆزا گەلنى خوه و ما فىن رەوايتىن وى، پشتى سەرەلدانا پىرۆز وپىك ئىنانا پەرلەمان و دامەزراندى حەكومەتا ھەرىما كوردستانى وئازادەكىندا ۋەلاتىن مە، كوردىن ئیزدى ژى بایى ئازادىيى و ديموکراسىيى ھەلکىشا، خۇوندىن پروگرامى ئیزدیاتىيى ل قوتابخانىتىن ناوجىتىن ئیزدىيان و ب رەزامەندىدا وەزارەتا پەروددا ھەرىما كوردستانى بەرەمەكى ھەزى و پېر بوهايى ئازادىيى يە، ل ۋېرى ئەم دخوازىن كورتە مېڭۈوەكى دەربارەي خۇوندىن پروگرامى ئیزدیاتىيى ژ وەيىتىن ھىئا را خوبىا بکەين.

ئاماھەبۈييەن ھىئا.... د سالىئىن سىھاندا وھەتا سالا ۱۹۶۳ ئى وانىئىن ئیزدیاتىيى ل

هندەک قوتا بخانیئن ناوچیئن ئىزدیان ب تەرزى زارەکى دھاتنە خووندن، وانه بىز مجيور وقەولزان و ديندار بۇن، ئەۋۇنى نە د خووندىنەوار بۇن وەھەر ئىكى ژوان وەکى خۆ وانه دگۆتن.

پشتى سالا ۱۹۶۳ ئەف تەرزى خووندىنى ژى نەما، لى پشتى سەرەلدانا پېرۇز سالا ۱۹۹۱ ئەرفەتى بىر و باودرا ھاته پىش، ئەو بۇ ماموستا خدرپىر سليمان ل سالا ۱۹۹۶ ئەرتۆكەك بناقى (ئىزدیاتى وانه بۇ قوتا بىيئن ئىزدیان) ژ رىزا ئىكى ھەتا شەشى (قوناغا سەرەتايى) و ب رەزامەندىا وەزارەتا پەروەردە كوردىستانى چاپكر، ئەو جارا ئىكى بۇ د دىرۇڭ كوردىن ئىزدى دا بابەتى ئىزدیاتىيى ب تەرزەكى فەرمى بىتە خووندن، ئەف پەرتۆكە بۇ دەمى دوو سالان ل قوتا بخانیئن مەھاتە خووندن، ل سالا ۱۹۹۷ سەرپەرشتىارەكى تايىبەت مەند ژبۇ سەرپەرشتىكىدا خووندىنى ۋەتەنەنەن ھاتە دامەزراندن، ل سالا ۱۹۹۸ ئەن وېگۈرە راسپاردا وەزارەتا پەروەردە و بە پىيى فەرمانەكى وزارى كومىتەك ھاتە دامەزراندن ژبۇ پىتىداچۇون و گەشەپىدانا پەرتۆكە نافبرى و ب پىشنىار و تىببىنىيەن ماموستا يېن دوو سالا ئەف وانه گۆتىن و ب راۋىئىكاريا هندەك دىندا رىن ئىزدیان ئەف پەرتۆكە ھاتە ژىك ۋەتكەن و بىزاردەرن، ھەلبەت خووندىدا بابەتى ئىزدیاتىيى ل قوتا بخانیئن ناوچىن ئىزدیيەن كوردىستان رىزگاركى دەنگ ۋەتكەن بىن سنورىا ھەبۇو چ ل كوردىستانى وچ ل دەرقەي كوردىستانى و ب تايىبەت ل ئەلمانيا و سورىا و ئەرمەنسستانى، بەلگە و گرۇف ژى بۇ ۋەتەنەن ئەنەن ئەۋەيدە كونە زارۇكىن ئىزدیان ل بازارى ئۆلدىنborك ل ئەلمانيا ل بەر رۇشنايا ۋەتەنەن ئىزدیاتىيى دخونى لى ب رىنوسا لاتىنييە.

ھەزى يە بىزىن كو پووتهكى مەزن بىيى بابەتى دئىتە دان ژلايىن حکومەتا ھەرىمە كوردىستانى قە وئىك ژ نىشانىيەن قى پووته پىدانى ئەۋەيدە كونە زارۇكىن ئىزدیاتىيى بۇويە بابەتەكى سەرەكى و ئەزمۇنلىك گشتى (وزارى) پى دئىتە ئەنجامدا، نىشانەكادى يا قى پووته پىدانى ئەۋەيدە كو وەزارەتا پەروەردە كومىتەك دامەزراندى يە ژبۇ دانان و ئاماھەكىدا پەرۇگرامى ئىزدیاتىيى بۇ ھەرسى رىزىن قوناغا نافنجى ژى و قى كۆمىتە كارى خۆب سەرەتكەفتىيانە ئەنجامدا يە و دەھەكى نىزىك دا بېيار ئەوه بىتە چاپكرن و بۇ ۋەتەنەن سالا

خووندنى ۲۰۰۱-۲۰۰۲ ل قوتا بخانىن مه بىتە خووندن، وىقى يەكى بنا فى تەۋايا مامۇستا وزارۆكىن ئىزدىيان گەرمىرىن وجوانلىرىن سلاپ وریزا ئاراستەرى حکومەتا ھەرىما كوردىستانى و وزارەتا پەروەردى دكەين.

ھېزايىان.... خووندىنابابەتى ئىزدىياتىنى ل قوتا بخانىن مه سوود و مفایەكى تايىەت ھەيە، ئەم دكارىن ۋان مفایا دغان خالىن ل خوارى دا دەست نىشان بكەين:

- ۱- ئەف پروگرامە كوردىنيا ئىزدىيان خوبىدا دكەت.
- ۲- ئەف پروگرامە خزمەتا چاند و كەلتۈورى دىرىينى گەلنى كورد دكەت.
- ۳- ب خووندىنابابەتى ئىزدىياتىنى قوتا بىيىن مه دوانا زمانى كوردى دا خورت و چەلەنگ دىن زېھر كو قەول وبەيت درۆزىن مه تەف ب زارى كوردىيى رەسەن.
- ۴- رى ورسىمىن ئىزدىياتىنى دئىنە ناسىرىن و دىياركىن درىكىا قى پروگرامى را.
- ۵- ئەف پروگرامە قوتا بىيان ھاندەت ژبۇ پەيرەوكرنا رەفتارىن چاڭ.
- ۶- جقاكى مه ئىزدىا ب شىوه يەكى گشتى مفا ژقى بابەتى دىتىيە.
- ۷- بۇ خەلکەكى نەي ئىزدى ژى ئىزدىياتىنى ب كورتى دەدەتە خوباكىن.
- ۸- ئەف پروگرام رەتكرنەكا بۇ وان تاوانىن خراب ئەۋىن نېمىسىھەرلىن بىانى ب مەفه نوساندىن.

بۇچۇن و پېشىنيارىن لىزنا مه ژبۇ پېشەبرنا خووندىنابابەتى:

- ۱- ئەف پەرتۆكىنە بۇ ھەر شەش رىزىن سەرەتايى بىتەنە چاپكىن فە زېھر كۈزىمارا ھاتىيە چاپكىن دكىيم بۇون.
- ۲- خۆلەكا پەروەردەيى بۇ مامۇستايىن ئىزدى بىتە ۋە كىن ژبۇ چاوانىا گوتنا قى پروگرامى.
- ۳- بۇ سالا بىت ياخووندىنى، ھىقى خوازىن ژۋەزارەتا پەروەردى كورەزامەندىيا خۇ دىيارىكەن ژبۇ دانان وبەرەھەقىكىن ئەقى پروگرامى بۇ قوناغا ئامادەيى ژى، چونكى دەقى سالىدال قوناغا ناقنجى دى ئىتە خووندىن.
- ۴- مە پى باشە ئەگەر ھندهك ژ بابەتىن پروگرامى قوناغا ئامادەيى دەمىزىۋىيى بىن، زېھر

کو میژووا کوردین ئیزدى میژووا رهسەنا گەلنى كورده، ل داوىيى هىقىيا مە ئەوه كو ئەش كونفرانسە ب سەركەفتىيانە ب دوماهى بىت ژبۇ خزمەتا قوتاپىتىن مە وژبۇ پېشىقە برنا پرۆسىسا پەروەردە و فيركرنى ل وەلاتى ل ژىتىرىپەرا پەرلەمان و حكومەتا ھەرىما كوردستانى و دگەل گەرمىرىن وجوانلىرىن رېز و سلاقيىن ليژنا پرۆگرامى ئیزدىياتىن.

ليژنا پرۆگرامى ئیزدىياتىن:

- ١ - ريسان حەسەن جندى / سەرپەرشتىن پەروەردى / پەروەردا دھۆك / سەرۋىكىن ليژنى.
- ٢ - قادر حەسەن عيدو / ماموستايىن ئیزدىياتىن / قوتاپخانا شاريا / ئەندام
- ٣ - حەسەن حاجى نعمان / سەرپەرشتىن ئېتكىن / پەروەردى دھۆك / ئەندام
- ٤ - شىخ عەزىز بەرزنجى / سەرپەرشتىن پەروەردى / پەروەردا ھەولىر / ئەندام

پروگرامی ئىزدىياتىي و قوناغا نافنجى

پشتى كوشى پروگرامه ل قوتا بخانىن دەفه رېن ئىزدىيان يىتن سەرەتايى هاتىيە خۇوندن وۇز سالا ۱۹۹۶ ئى وەردە، دەنگ قەدانەكابى سىنورە بەسەرەتايى هاتىيە وەرگەرن و وەك درېشى پىيدان ب خۇوندىنىڭ قى بابهتى، ئەو بۇول رۆز ۴/۴/۲۰۰۰ ئى سەرپەرشتىيارى پەروردىي رىزدار (رېسان حەسەن جندى) بىر ئانىيەك ل دۆر درېشى

پىيدانى ب خۇوندىنىڭ قى بابهتى و تىدا داخوازىكى كەن ئەف بابهتە ل قوتا بخانىن ئىزدىيان يىتن نافنجى ژى بىيىنه خۇوندىن ورەوانەي رىقەبەريا گشتى يى پەروردە دەۋىكىيەتى كەن و پشتى قايلىبۈونى ئەف داخوازىيەتە بىلەكىن بۇ وەزارەتا پەروردە ھەرىما كوردىستانى ب فرمانەكى لىشىر ژمارە (۲۲۹۰) ل رۆز ۴/۴/۲۰۰۰ ئى.

ل رۆز ۱۴/۹/۲۰۰۰ فرمانا كارگىرى يى وەزارەتا پەروردىي ژمارە (۴۸۵) وب سوپاسىقە رازى بۇونا خۆل دۆر قىنى ھندى دىاركىن وئەف لېزنا ناف و نىشانىن وان ل خوارى هاتنە دەست

نىشانىكىن زېۋى دانان و بەرھەقىكىن ئى پروگرامى بۇ قوناغا نافنجى:

- ۱- رېسان حەسەن جندى سەرپەرشتىي پەروردىي سەرۆك.
- ۲- خىرى الياس عەلى مامومىتايىن زمانى كوردى ئەندام
- ۳- قادر حەسەن عېدو مامومىتايىن ئىزدىياتىي ئەندام

ل سەر داخوازا بىنگەھى لالش يى رەۋىشەنبىرى و كۆمەلايەتى ژ وەزارەتا پەروردىي ب نېيىسینا ژمارە (۶۸) ل رۆز ۱/۱/۲۰۰۰ ل دۆر زىدەكىن ئەندامىن لېزنى ولپى فرمانا وەزارەتا پەروردىي ژمارە (۵۶۵۴) ل رۆز ۳/۱/۲۰۰۰ ئەف لېزنى هاتە

بەرفرەھەکرن ویشی رەنگى ل خوارى:

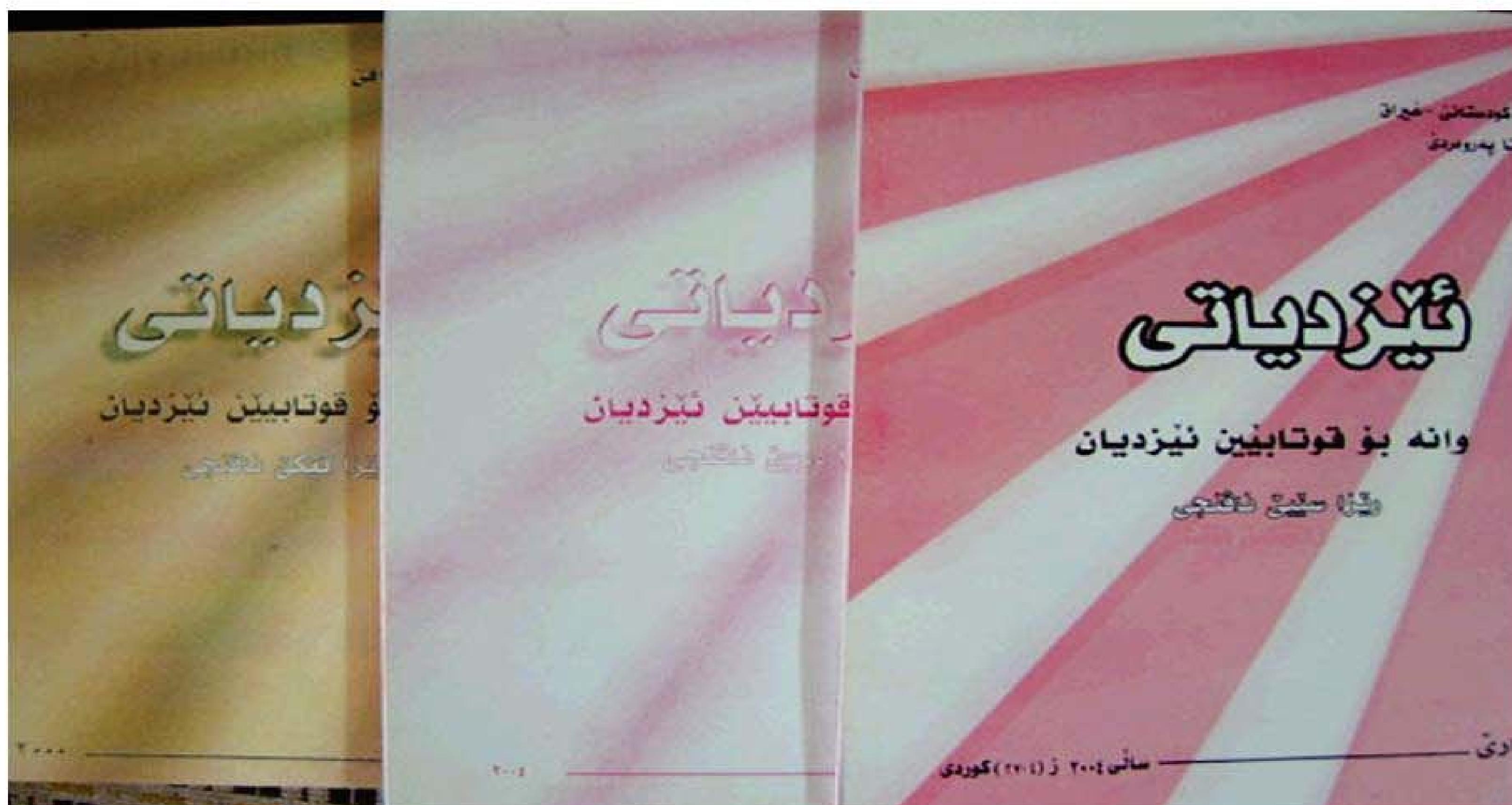
سەرۆك.	سەرپەرشتى پەروەردى	سەرپەرشتى پەروەردى	سەرپەرشتى پەروەردى	سەرپەرشتى پەروەردى
ئەندام	سەرۆكى بىنگەھى لالش	سەرپەرشتى پەروەردى	ماموستايىق زمانى كوردى	سەرپەرشتى پەروەردى
ئەندام	ماموستايىق زمانى كوردى	ماموستايىق زمانى كوردى	ماموستايىق زمانى كوردى	ماموستايىق زمانى كوردى
ئەندام	ئەندام	ئەندام	ئەندام	ئەندام

٥- شمو قاسم كلو رىشەبەرى

دوانانجىيا خانكتى ئەندام

ئەڤى لىيژنى دەست بىكارى خۆ كر و د ماوهىەكى كورت دا پرۆگراممى ئىزدىياتىيى يېتىن هەرسى رىزىن ئىتكى و دووئى وسيىن (قوناغا نافنجى) بەرھەقىرن، پاشى ئەف پرۆگرام ز ئالىيى دەستەك رىشەبەريا بىنگەھى لالش يىن رەوشەنبىرى و كۆمەلايەتى قە هاتە پەسەندىرن، هەر ھۆسا ژ ئالىيى لىيژنەيەك سەرپەرشتىيارىن

بىسبورى و پەرەرەدەيى قە كۆپىك هاتبوو زىزداران (وارتىكس موسىس سەركىيىسان و نبىل عبد الرحمن على) قە هاتە پىتىاچۇونكىن و پەسەندىكىن. پاشى ئەف پرۆگرامە هاتە رەوانەكىن بۆ جقاتا روحانىيىن ئىزدیان لەپەرسىتەتلىق دەرىۋەد، سەنەمىس قۇلۇخانە كاش خۇوندى ئەرىدىنەر سەگىن بۆ وەزارەتا پەرەرەدى ژىبۆ چاپكىنى، ئەو بۇ و بىپاسىقە وەزارەتا پەرەرەدى بۆ ھەر رىزەكىن (۳۰۰۰)ھەزار دانە ژىپاپلىق كەنەنلىق دەرىۋەد.

پاشى ئەف پەرتۆكىنە ل سەر قوتاپخانىيىن

ئىزدیان يىين نافنجى و دەرىۋەد سەر قوتاپييان هاتىنە بەلاقەكىن و هاتە خۇوندىن بۆ جارا ئىككى د دىيرۆكىيدا دناف قوتاپييان قوتاپخانىيىن نافنجى دا.

بابەتىن دىغان ھەرسى پەرتۆكىان دا ھاتىيىن

۱- رىزا ئىتكىن:

« خودى دباوهرى يا ئىزدیان دا ، شىخادى ، قەولى سلاف سلاقيت جەبيئە ،

فه رزین ئىزدىيان ، رۆزىيەن ئىزى ، شىخ فەخرى ئادىا ، قەولى فروارى ، گوننهه وسزا ، خودان ، قەولى (مشتاقى سى بورم) .

۲- رىزا دووچى:

« تاوس (سنجهق) ، جەژنا جەمايى ، شىشىمىس ، قەولى (دسترىمە) ، شىخ حەسەن ، چارشەمبۇو ، قەولى (تەختا) ، ۋە پېرۇز يىن ئىزدىيان ، قەوال ، قەولى شىخو بەكىر) .

۳- رىزا سېمى:

« ئافراندا كنياتى ، خودى ناسى ، قەولى قەرهفورقان ، لالش ، ئىزدىياتى ، چىنىيەن ئىزدىيان ، ۋە دىندارىن ئىزدىيان ، قەولى بەحرا ، جەژنا سەرئ سالى ، سەما وقنتار ، قەولى مسىكىنۇزارق » .

ل مەها چريا دووچى ل سالا ۲۰۰۰ ول دوف داخوازا سەرپەرشتى پەروھەردى رىزدار (ریسان حەسەن) د نقيسىينەكى دا بۇ رىقەبەریا گشتى يا پەروھەدا دھۆكى وپاشى بۇ

وەزارەتا پەروھەردى ژبۇدامەزراندا

سەرپەرشتىيارەكى بىسپورى ئىزدىياتىيى ژبۇ سەرپەرشتىكىدا ئىزدىياتىيى ل قوناغا نافنجى و ب شىئور دگەل بنگەھى لالش يى رەوشەنبىرى و كۆمەلايەتى ئەو بۇ دئەنجامدا بەریز (شەمۇ قاسم كەلۇ) رىقەبەرئ دوانا نافنجىا خانكى هاتە دەست نىشانىرن ژبۇنى كارى، دئەنجامدا ل مەها سباتى ل سالا ۲۰۰۱ ئەنلىپى فرمانا وزارى ژمارە (۴۲) ل بەروا را ۲۰۰۱/۲/۲۱ ئى، وەزارەتا پەروھەردى قايىلبوونا خۆ دياركىن و ماموستايى نافبرى دەست بکارى خۆ كرل رۆزى ۱۳/۳/۲۰۰۱ ئەنلىپى و دەست بەرپەرشتىيارى بىسپورى ئىزدىياتىيى بۇ قوناغا نافنجى .

راپورتهک ل دۆر خووندنا پروگرامن ئىزدىياتىن ل كۆنفرانسى پەروەردى يىن سىيىن
 بەرى كۆنفرانسى پەروەردى يىن سىيىن ئەۋى كۆنفرانسى بەستن ل هەولىرا پايتەخت ل
 رۆزىن ۱۰-۱۲ / ئەيلولى ۲۰۰۱ ل ژىتىر دروشمى (لە پىتىناو بەرزىرىدىنەوەي ئاستى
 پەروەرده وزانست لە كوردستانىكى خالى لە نە خوتىندا وارى) بىتە گىرىدان، داخواز زىمە
 هاتە كرن كۆنفرانسىدا ئىزدىياتىن دېنى كۆنفرانسىدا پشىدار بىت وراپورتهك ل دۆر ۋى
 بابهتى بىتە ئامادەكىن ئەو بۇ ئەف لىيىن ناف ونيشانىن وان ل خوارى دكۆنفرانسىدا
 ئامادەبۇون:

- ۱- رىسان حەسەن جندى سەرپەرشتى پەروەردى
- ۲- شەمۇر قاسم كلو سەرپەرشتى بىپۇرى
- ۳- خىتىرى ئەلىاس عەلى مامومىتايىن زمانى كوردى
- ۴- قادر حەسەن عېيدو مامومىتايىن ئىزدىياتىن .

وپاشى ئەف لىيىن درونشتىن ئىتكىيدا هاتە بەرفەھەكىن وھەردوو رىزدار يوسف
 عوسمان يوسف بەرىۋەبەرى گشتىن پروگرامەكان ل ديوانا وەزارەتا پەروەردى ونەجم خالد
 ئەلوەنى مامومىتايىن كولىيىرا ئادابىن / زانكۆيا سەلاحەدین هاتنە دلىيىنى دا.

پشتى ئەف لىيىن لېتك رونشتى ودان وستاندىن وگەنگەشە هاتىيە كرن ل دۆر خووندنا
 ئىزدىياتىن ئەف راپورته هاتە ئامادەكىن بۇ كۆنفرانسى وپاشى هاتە خووندىن ل ھۆلا
 كۆنفرانسى ژ ئالىيى رىزدار (رىسان حەسەن جندى) فە وپشتى گەنگەشە ودان وستاندىن ل
 سەر وى راپورتى هاتىيە كرن، ب تەقايىا دەنگان هاتە پەسەندىكىن ژ ئالىيى پشىدارىن
 كۆنفرانسيقە ئەقەزى دەقىن وى راپورتى يە:

**راپورتا لىيىن پروگرامن ئىزدىياتىن، بۇ كۆنفرانسى سىيىن يىن پەروەردى
 ب دەستورىيا خودى**

رىزدار عەپدىلەزىز تەيپ وەزيرى پەروەردى زۇر قەدر گران

رىزداران ئەندامىن كۆنفرانسى

د چار چۈقى پۇته پىتىانا حکومەتا ھەريما كوردستانى، ب كىيمە نەتەوە وئاينىن ل

کوردستانی ههین، بۆ جارا ئیکى بuo د دیرۆکا ئیزدیان دا، پروگرامی ئیزدیاتیین ل سالا ۱۹۹۶ ب شیوه‌یه کی فەرمى ل قوتابخانیین دەفەرین ئیزدى لى ههین هاتیه خووندن، کو ب سەركەفتیانه ل قوناغیین: سەرەتايى وناڭچى نۆكە دئىنە خووندن ود ئىسالەدا دى ل قوناغا ئاماذهىي ژى ئىتە خووندن، ھەزى ئاماژە كرنىيە كو نىزىكى (۱۰۵۰۰) قوتابى ل قوناغیین سەرەتايى وناڭچى ل (۲۶) قوتابخاناندا دخوونن، بۆ زانىن رىۋا ئیزدیيەن د سنۇرئى ھەریما کوردستانی دا نىزىكى (۱۰٪) يېھ ژ تەۋايا ئیزدیيەن ل عىراقى د ئاڭچى.

ھېزايىان: بۆ بتر گەشەپىدانا ۋى با بهتى پىشنىيازىيەن مە ئەقىن ل خوارىنە:

۱/ قوناغا سەرەتايى:

- ۱ - ژىبەر ھندەك كىيم و كاسىيەن چاپى و ب مەرەما بتر رىك و پىتكەرنا ھندەك با بهتان، پىشنىياز دكەين پروگرامىيەن ۋى قوناغى بۆ سالا (۲۰۰۳-۲۰۰۲) بىتە بىزەر كرن.
- ۲ - سالانە خولىن ب ھېزىرنى بۆ ما مۆستايىيەن وانەبىزىيەن ئیزدیاتىيى بىتە ۋە كرن.
- ۳ - قەول و بەيت و قەسىدىيەن دىنى ئەۋىن دپرۆگرامى دا ھاتىن، ب ئاوازىيەن وانقە ل سەر كاسىيەتىيەن رىكۆردى بىتە توْماركىن ود خووندىدا بىتە ب كار ئىنان.
- ۴ - ھندەك ھۆيىن فيرەكىنى بۆ پروگرامى بىتە دروستكرن.
- ۵ - ژىبەر پىدىقىيا ھندەك قوتابخانىيەن ئیزدیان ب ما مۆستايىيەن ئیزدى، پىشنىياز دكەين د دەمى دامەزراىدىن و قەگوھاستنا ما مۆستايىان دا ئەف خالە بىتە را چاف كرن.

ب/ قوناغا ناڭچى:

- ۱ - پروگرامى ئیزدیاتىيى ل رىزا سىيىن ناڭچى بۆ سالا (۲۰۰۲-۲۰۰۱) بکەفتحە دئەزمۇونىيەن گشتىدا.
- ۲ - ژىبەر كو ھەمو بىرۇبا وەر و دوعا و قەول و بەيت و قەسىدىيەن مە يېن دىنى ب زمانى كوردى يېن پەتىنە، پىشنىياز دكەين د ئەزمۇونىيەن گشتىدا، ئەزمۇونا پروگرامى ئیزدیاتىيى دگەل پروگرامى زمان و ئەدەبى كوردىدا بىتە ئەنجام دان.
- ۳ - خولىن ب ھېزىرنى بىتە ۋە كرن.

ئىدى سوپاس

ئەندامىن لېزىنى:

رېقەبەرى گشتى يى پروگرام و نەخشە كىشانى سەرپەرشتى پەروەردى / دھۆك سەرپەرشتى پسپۇرى / دھۆك ماموستايىن پەيانگەها ھونەرىن جوان / دھۆك هارىكارى قوتاپخانا شاريا يى سەرەتايى / دھۆك ماموستايىن كولىژا ئادابى / زانكوبىا سەلاحەدىن	١ - يوسف عثمان يوسف
٢ - رisan حەسەن جندى
٣ - شەمۆ قاسم كەلۋ
٤ - خىرى ئەلياس عەلى
٥ - قادر حەسەن عيدو
٦ - نەجم خالد ئەلوەنى |
|--|---|

قوتابخانە و قوتاپييەن دەڭەرىن ئىزدىيان / قوناغا نائنجى

سالا خۇوندىنى ٢٠٠١ - ٢٠٠٠

نائىن ماموستايىن بىسەپۇرى ئىزدىياتىنى	ۋەمارا قوتاپييان			نائىن قوتاپخانىن
	سېھىق	دووئى	ئىتكى	
دەخىل نايف حاجى	٥٧	٩٥	١١٩	١ - دوانا قىنجىا خانكىن
جوقى خەلۋ	١١٨	١٦٤	٢١٥	٢ - دوانا قىنجىا شاريا
خەلات الياس باعەدرى	٢٢	٤٨	٨٢	٣ - ناقىنجىا باعەدرى
مراد حسو مراد / ماموستايىن قوتاپخانا دىرەبۈونى يى سەرەتايى	-	٢٦	٣٧	٤ - ناقىنجىا دىرەبۈونى

قوتابخانە و قوتاپييەن دەڭەرىن ئىزدىيان / قوناغا نائنجى

سالا خۇوندىنى ٢٠٠٢ - ٢٠٠١

نائىن ماموستايىن بىسەپۇرى ئىزدىياتىنى				نائىن قوتاپخانىن
	سېھىق	دووئى	ئىتكى	
شىكى رشيد الياس	٩٢	١٣٢	٢٠١	١ - دوانا قىنجىا خانكىن
جوقى خەلۋ	١٢٠	١٨٩	٢٢٢	٢ - دوانا قىنجىا شاريا
خەلات الياس باعەدرى	٤٣	٥٥	٨٨	٣ - ناقىنجىا باعەدرى
مراد حسو مراد	٢٢	٣٦	٣٩	٤ - ناقىنجىا دىرەبۈونى

قوتابخانه و قوتاپىتىن دەلەرىن ئىزدىيان / قوناغا نائىنجى

سالا خۇوندىنى ۲۰۰۳ - ۲۰۰۴

نائىن ماموستايىن بىسپىرىتى ئىزدىياتىمىتى				نائىن قوتاپخانىن
	سىقى	دۇرى	ئىككى	
شىكرى رشيد الياس	۱۳۴	۱۷۳	۲۶۵	۱- دوانا قىنجىيا خانكىن
جوقى خەلۇ	۸۴	۱۱۲	۱۴۱	۲- دوانا قىنجىيا شارىيا
خەلات الياس باعەدرى	۳۹	۵۷	۱۲۹	۳- دوا قىنجىيا باعەدرى
مراد حسو مراد	۴۳	۴۰	۵۰	۴- ناقىنجىيا دىيرەبۈونى
حىدر حجى شمو	۷۹	۱۰۱	۱۲۹	۵- ناقىنجىيا شارىيا كچان

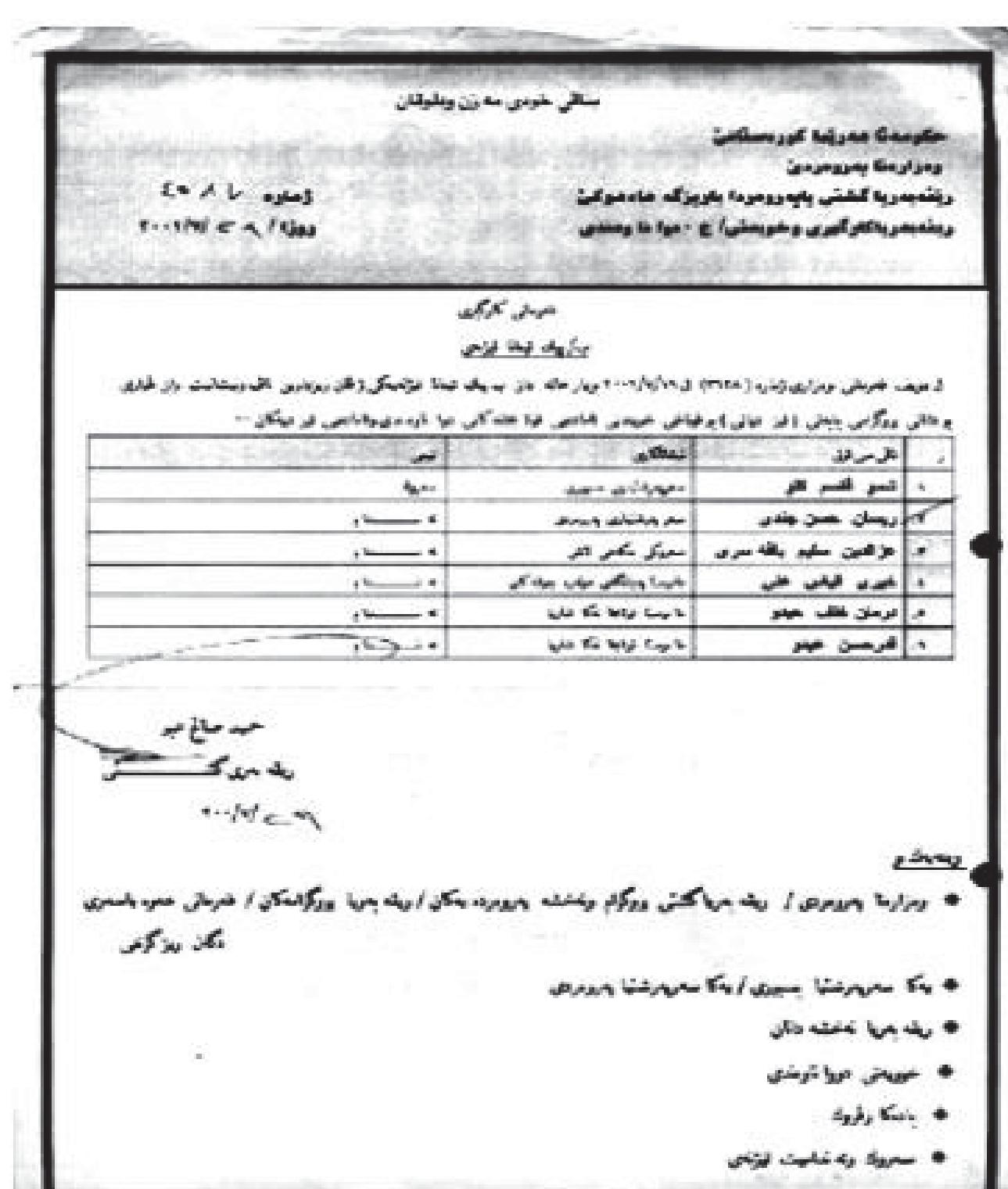
پروگرامى ئىزدىياتىقىن و قوناغا ئامادەيى

پشتى كۆنفرانسى دۇوىي يىن پەروردەيى ئەۋى
هاتىيە گىران ل ھەولىتىرى ژ رۆزى ١٢-٩/٢٠٠٩
ئىزدىياتىقىن بۆ قوناغا ئامادەيى، داخواز ژ رىقەبەريا
گشتى يىن پەروردەدا دھۆكى هاتە كىن كو لىيژنەيەك
بىتتە پىتك ئىيانان ژبۇ ئەنجامداانا ۋى كارى، ئەو بۇ
لىيژنەكىيەك هاتە دەستنىشانكىن وپاشى هاتە
بلندكىن بۆ وەزارەتا پەروردى لپى نقيسىينا
رىقەبەريا گشتى يىن پەروردەدا دھۆكى ژمارە
(٤٢٠٤) ل رۆزى ٩/٧/٢٠٠١ ۋە لىيژنە ژى بقى
رەنگى ل خوارى بۇ:

سەرىپەرشتى بىسپۇرى
سەرىپەرشتى پەروردەيى
ماموستايىن پەيانىكەها ھونەرتىن جوان
ماموستايىن قوتابخانا شاريا
ماموستايىن قوتابخانا شاريا

- ١- شەمۇز قاسم كلو
- ٢- رىسان حسن جندى
- ٣- خېرى الپاس على
- ٤- درمان خلف حيدو
- ٥- قادر حسن عيدو

لپى داخوازا بنگەھى لالش يىن رەوشەنبىرى
وکۆمەلايەتى ل دۆر بەرفەھەكىن ئەقىن لىيژنى
دئەنجامدا بەريز عزالدین سليم خديدا لقى لىيژنى
هاتە زىدەكىن وەكۈ نونەرئى بنگەھى لالش ل دوف
نقيسىينا رىقەبەريا گشتى يىن پەروردەدا دھۆكى ژمارە
(٤٥٨٧) ل رۆزى ٢٩/٧/٢٠٠١ وبقى رەنگى ل
خوارى:

سەرۆک	سەرپەرشتىق بىسپۇرى	۱- شمو قاسم كلو
ئەندام	سەرپەشتىيارى پەروەردەبىي	۲- ريسان حسن جندي
ئەندام	سەرۆكتى بنگەھى لالش	۳- عزالدین سليم باقەسى
ئەندام	ماموستايىن پەيانگەها ھونەرتىن جوان	۴- خيرى الياس على
ئەندام	ماموستايىن قوتاپخانا شاريا	۵- درمان خلف حيدو
ئەندام	ماموستايىن قوتاپخانا شاريا	۶- قادر حسن عيدو

ئەف ليژنه كە تە كارى و پرۆزى پەرتۆكىين ھەرسى رېزىن چارى و پىيىنجى و شەشى ئامادەبىي ژى بەرھەۋىرن، پاشى ئەف پرۆزە ھاتە دانان ل بەر دەستىن دەستە كا رىقەبەريا بنگەھى لالش وزلايىن وانقە ھاتە پەسەندىرن و دەوفدا پىداچوونەك ژى لى ھاتە كرن زلايىن ليژنه يەكە سەرپەشتىيارىن رىقەبەريا گشتى يا پەروەردا دھۆكى ۋە ھاتە پەسەندىرن، پاشى ھاتە رەوانەكرن بۆ بەر دەستىن جقاتا روحانىيىن ئىزدىيان وئەوان ژى پىرۇزىكەر و دەوفدا ھاتە ھنارتىن بۆ چاپخانا و دزارەتا پەروردى ۋە ھاتە چاپىرن و پاشى ل سەر قوتاپخانىيىن ئامادەبىي ھاتە بەلاقەكرن و وانشى ل سەر قوتاپييىن خۆ بەلاقەكرن و ھاتە خۇوندن بەرنگەكى فەرمى.

بابه‌تیین دهان هه‌رسی په رټوکان دا هاتین

۱- ریزا چاری:

* ژ پیرۆزیین ئیزدیان

- رؤژ ، کانیا سپی ، خهرقه ، بهرات ، گریقان ، چارشه‌مبوو

* قهولی سلاقيت مهلكى كهريم

* شیخادی

* سیسته‌می چینایه‌تیئن

* قهولی شیخادی شیخى شارا

* جقاتا روحانیان

* ژ رى وره‌سمیئن جقاکى

- دوانه‌بى ، تواف ، سونه‌تکرن ، ژن ئینان

* قهولی رؤژه‌كى ئەز سەھەربووم

* مرن وچارەنقيسى گيانى

* قهولی سەرەمه‌رگى.

۲- ریزا پېتىجى:

* نثیار وئافراندن

* خودان

* قهولى خودانى مالى

* براھيم خەلیل

* خودىناسى

* قهولى ھەۋساري

* لالشا نورانى

* ژ چاکىن ئیزدیان

- شیخادىي دووئى ، شیخ حەسەن ، شەرفەدین ، شىشىمس ، شیخ فەخرى ئادىا ، پير ھەسن مەمان

* قهولى ئاشى مەحبەتى.

٣- رىزا شەشى:

* ئىزدى نىزاد وناف

* فەرزيئ ئىزدىيان

* گوننهھ وسزا

* قەولى بەدىلا غەدارا

* جەڙىئ ئىزدىيان

* قەولى قەندىلا

* پەرتۆك و تىكستىن دىنى يىن پېرقۇز

* ژ ناقدارىن ئىزدىيان:

- مير جەعفەرى داسنى ، حسین بەگى داسنى ، ئىزدى ميرزا

* قەولى سلاقىت ملک فەخرەدین.

قوتابخانە و قوتاپىيەن دەۋەرتىن ئىزدىيان / قوناغا ئامادەبىي

سالا خووندنىن ٢٠٠١ - ٢٠٠٢

ناشقىن ماموستايىق بىسپۇرىتى ئىزدىياتىقى	زمارا قوتاپىيان			ناشقىن قوتاپخانىن
	شەشىن	پېتىجىن	چارى	
شىركى رشيد الياس	-	١٥	١٦	١- دواناڭچىيا خانكىن
جۆقى خلو / وەيسى حەسەن	١٥	١٠	٢٥	٢- دواناڭچىيا شارىيا
خەلات الياس باعەدرى	١٠	١٥	٢٤	٣- دواڭچىيا باعەدرى

قوتابخانە و قوتاپىيەن دەۋەرتىن ئىزدىيان / قوناغا ئامادەبىي

سالا خووندنىن ٢٠٠٢ - ٢٠٠٣

ناشقىن ماموستايىق بىسپۇرىتى ئىزدىياتىقى	زمارا قوتاپىيان			ناشقىن قوتاپخانىن
	شەشىن	پېتىجىن	چارى	
شىركى رشيد الياس	٢٦	١٥	٣٥	١- دواناڭچىيا خانكىن
جۆقى خلو / حىدر حجى شمو	-	٢٩	٤٢	٢- دواناڭچىيا شارىيا
خەلات الياس باعەدرى	١٥	٢٠	٢٩	٣- دواڭچىيا باعەدرى

پروگرامی ئىزدىياتىي ل دەقەرىن شىڭال وئىسقنى وباشىك وبەحزانى وتلىكىفى وئەلقوش وفەيدى زى هاتە خووندن

پشتى شەرى ئەۋپەيانا يى كودگەل رېتىما بەعسا روخيای ل سالا ۲۰۰۳-ءى هاتىيە ئەنجامدان وعيراق بىكىسى رزگاربۇويى، دەقەرىن كوردان زى هاتىنە رزگاركىن وپشتى پىشىمەرگەھىن قارەمان وكارگىريا كوردان گەھشىتىه وان دەقەران، ھەرب زوپىي جەنابىي وەزىرى پەرەردى هېيشا (عبدالعزيز طيب) فرمان دا رېقەبەريا گشتى يا پەرەردا دەۋىكىن كو ھەردو سەرپەرشتىيارىن ئىزدىياتىي، پەرتۆكىن ئىزدىياتىي ل قوتابخانىيەن دەقەرىن ئىزدىيان بەلاچەكەن وئىزدىياتى بىتتە خووندن، ئەوبۇو پشتى ئەم ھاتىنە ئاگەھداركىن ل رۆزى ۲۱-۴/۲۰۰۳ ئەم ھەردو سەرپەرشتىyar (ريسان حەسەن وشەمۇ قاسىم) ودگەل مەدا ب ھزاران پەرتۆكىن ئىزدىياتىي يىن ھەرسى قۇناغىن خووندىن ودەست ب بەلاچكىندا وان پەرتۆكان ھاتە كرن ل ھەموو قوتابخانىيەن دەقەرىن ئىزدىيان ل فەيدى وئەلقوش وئىسقنى وباشىك وبەحزانى وشىڭال وتلىكىفى كونىزىكى (۱۶۰) قوتابخانىيەن سەرەتايىي وناقىجى ودواناقىجى بۇون ول رۆزى ئانكول رۆزى ۲۰۰۳/۴/۲۲ وبو جارا ئېكىن د دېرۋەتكىدا بابهتى ئىزدىياتىي ل وان دەقەران ھاتە خووندن پشتى كو ھەموو راسپارده ورېنمايتىن ل دۆر خووندىن ۋى بابهتى ب مامومىستايىتىن وان دەقەران ھاتىنە راسپاردهكىن. پشتى بابهتى ئىزدىياتىي ل دەقەرىن

زىنو رزگاربۇويى ھاتىيە خووندىن وبو ماۋى سالەكى مەھزىكى وەكى سەرپەرشتىيارىن بابهتى، نېمىسىنەكى ئاراستەي وەزارەتا پەرەردا عىراقى بکەن داكو رەزامەندى بىتتە وەرگەتن ب خووندىن ۋى بابهتى ل دەقەرىن ئىزدى نىشىن ئەوبۇ ئەقا ل خوارى دەقىن وئى نېمىسىنەكى ئەوا كو ھاتىيە ئاراستەكىن بق وەزارەتا پەرەردا عىراقى ب رېكا رېزدار د.مەمو فرھان عثمان وەزىرى دەولەتى بۆ كاروبارى جقاكى مەدەنى ل وى سەرددەمى.

بسم الله الرحمن الرحيم
جمهورية العراق

وزارة التربية
المديرية العامة للتربية الابتدائية
مديرية الشؤون القلبية

العدد / ٧ - ٦ - ٢٠١٩
التاريخ / ٢٠١٩/٣/٢٥

الى ادارت المدارس في المحافظة ونوعها سهل وشديد ومتغير وبهندسة والتلوش
م/ تبريز مدة الدراسة الابتدائية لا يزيد عن

الشارقة هي كتاب وزارة التربية / مجلس توزير المرقم ٢١٥٦ وتصوّر في ٢٠٠٤/١١/٧ .
تقرير تبريز مدة الدراسة الابتدائية في المدارس التي تم تزويدها بالكتب المعرفية وتم توفير المدارس
المتخصصة لتبريز هذه المدارس ويزوّج ٢٥٣ مدرسة تدار من التربية والبيئة واربع مدارس تدار من الابتدائية
وتحت إشراف المدير العام الدراسي ٢٠٠٥/٢٠٠٤ .

سعید حامد الحاج سعید
ال مدير العام

عبدالستار عبد العظيم
د. المدير العام

نسخة منه الى /
• وزارة التربية / مجلس توزير التعليم فيه اعلاه تتضمن بالعلم مع التقرير
• وزارة التربية / المديرية العامة لتنمية التعليم بالعلم مع التقرير
• وزارة التربية / المديرية العامة ل التربية والدراسات الأخرى و التنضيل بالعلم مع التقرير
• مديرية الأشراف الابتدائية
• مديرية الأشراف التربوي
• مديرية الامتحانات
• مديرية التوجيهات
• مديرية التربية
• مديرية العلاج
• مديرية الشؤون القلبية / المناهج والكتب مع الازلبيات / و نسخ

و هزاره تا په روهردا عيراقى ب سوباسيقه و و هکو
ما فيه کي رهوايي ئيزديان رازى بونا خول دقر
خوندنا في بابه تى ل قوتا بخانىين ده فهرين ئيزديان
ده بيرى ولپى نقىسىينا نقىسىنگەها جه نابى و هزيرى
په روهردى زماره (٢١٥٦) ل رقزا ٤/١١/٧
و و هکو يا ئاشكرا ددهقى نقىسىينا رېفه بهريا گشتى
يا په روهردا موسىل ده زماره (٢٥٣٥٧) ل رقزا
٤/١١/٧ ئه وا هاتىيە ئاراسته كرن بۇ
قوتابخانىين ده فهرين شنگال و شىخان وتلىكىف
واباشىك وئەلقوش ل دقر ره زامەندىا خوندنا
بابه تى ئيزديياتىي و و هکو يا رقىن و ئاشكرا ل خوارى:

ونوکه ئەف بابەتە ل ھەموو قوتاپخانىن دەقەرىن ئېزدىغان دئىتە خۇوندن بىرەنگەكى فەرمى وزىمارا قوتاپخانىن ئەف بابەتە لى دئىتە خۇوندن دېنە نېزىكى (٢٥٠) قوتاپخانىن سەرتايى و (٦٠) قوتاپخانىن نافنجى و دوانا فنجى ل ھەموو كوردستانى وزىمارا قوتاپيىن ئېزدى ل ھەرسى قۇناغىن خۇوندى دېنە نېزىكى (١١٠) ھەزار قوتاپى ھەتا دوماهيا سالا خواندى ٦٠٠٣ .

ئارماڭىچىن گىشتى پېتىن خووندىنا پروگرامنى ئېزدىيەتلىق

- ١- دیارکرنا که قناری وردسهنه تیا بیروباوەرین کە قنیین مللەتى کورد.
 - ٢- پاراستنا بیروباوەرین کە قناریین مللەتى کورد و قورتالكىرنا وان ژ نەمانى.
 - ٣- رۆنکرن و دیارکرنا رۆلی خاس و چاکىن مە ئىزدىيان ژبۇ پاراستنا ئەوان بیروباوەرین کە قنار.
 - ٤- گرېدانا رى ورسەمین ئىزدىياتىي ب ژيانا وان يا رۆزانە قە داكو مفایى ژى وەرگرن ژبۇ چارەكرنا كېشا خۇيا جفاكى يا ئېرق.
 - ٥- بىندىرنا دروشىم لېبورينا ئائىنە دناف مللەتى دا.

- ٦ - مکومکرنا په یوهندیان دگه مللەت و ئایینین ھەمەجۆر.
- ٧ - چاندنا لایەنین مرۆڤا یەتى ول جەم ماموستایان.
- ٨ - بلندکرنا ئالا یىن پېتىكىفه ژيانى و تفاق و تەبایى ل وەلاتى.
- ٩ - ديارکرنا مىۋۇو و كەلتۈورى رەسەنلى كوردى.
- ١٠ - ب ھىزكىن وبەرفەھەكىن زارا ۋەقىن زمانى رەسەنلى كوردى.

ئارمانجىن تايىبەت يىيەن خووندنا پروگراممى ئىزدىياتىيى

- ١ - پەرودەدەكىن قوتابىان ل سەر بىرلەپەرەكى مرۆڤا یەتى و ئەخلاقى و رىزگرتىنى يىن گونجايى دگەل ۋى دەمى.
- ٢ - ناسبوونا خودايىھەكى تاكى كەن خودانى خىرسەرەپايدە و تا ووسى مەلەك كەن سەرۆكى هەر ھەفتى مiliاکەتا يە وناساندنا خاس و چاکىن مە ئىزدىيان.
- ٣ - ئاشاكىن كەسا یەتىا قوتابى ل سەر پىزانىن وبىر و باوھرىن مە ئىزدىيان ورقلۇ وى دناف گەل و كۆمەلىدا.
- ٤ - فيرکرنا قوتابىان ساخلهتىن راستىيى و رىزگرتىنى و تفاق و تەبایى وردوشتىن چاک.
- ٥ - زىدەكىن وبەرفەھەكىن ھىزرو بىرىن قوتابىان ب ۋېكى بابەتىن ئىزدىياتىيى ئەۋىن ل دۆر كەلەپور و كەلتۈورى رەسەنلى كوردى.
- ٦ - فيرکرنا قوتابىان، چاوانيا ئەنجامداانا رى ورسىمىن ئىزدىياتىيى.
- ٧ - فيرکرنا قوتابىان، زمانى شرینى دايىكى.
- ٨ - پالدانان قوتابىان ژبۇ ئەنجامداانا تۆر و تەبەعەتىن رەسەنلى كوردى.

ساخلهتىن ماموستايىن ئىزدىياتىيى

ما ماموستايىن بابەتى ئىزدىياتىيى دېيىش ل قوتابخانان دېيىت خودان چەندىن ساخلهت بىت و ۋۇان ساخلهتان:

- ١ - باوھرىيەكى موڭوم ب بىرلەپەر ورلى ورسىمىن ئىزدىياتىيى ھەبت.
- ٢ - خودان كەسا یەتىيەكى ب ھىز وشىان بىت و بىن نۇونەبىي بىت.

- ٣- يې راستگو وراسته قىن وباوھر پىتگرى بت.
- ٤- دېيىت زانىارىيەن باش ل دۆر بىرۇ باوھر ورئى رسمىيەن ئىزدىياتىيى هەبىن وسۇرىيەن پىزازانىيەن خۆ يېتىن رەوشەنبىرى زىدەكەت.
- ٥- پەسەنبا شرۇقەكىن بابهەت ئىزدىياتىيى ب سەبەقىن قەول و بهىتا بکەت
- ٦- دېيىت يې خودان شىان بت وېكارت ھزرۇ بىرىيەن خۆ يېتىن باش دسەرئى قوتابىياندا بچىنت ب رېكىيەن پەروردەيى. و قوتابىيان دووركەت ژ سەرھشكىيا دىنىي و گىانىي لېپورىينا فە ئايىنى و نەته وھىي و برايىنىي و پىتكەن ژيانى ل جەم وان پەيدا بکەت.
- ٧- شىان هەبىن بۇ شرۇقەكىن بابهەتەكى خراب و نارەوا ئەۋىن ب ئىزدىيانقە ھاتىينە نوساندىن.
- ٨- قوتابىيان ھاندەت ژبۇ ھشىاركىن نىشتىمانى و نەته وھىي يَا كوردى ب رېكىيەن راست و دروست.

وانھىمەكا نموونەيى يَا بابهەتى ئىزدىياتىيى بۇ قوتابىيەن رېزا شەشقە سەرەتايى

رۇز/ ئېڭىشەمبى	ب/ئىزدىياتى	وانا/سىتى
مېئۇو/ ٢٠٠٧/١٧		

* **ئارمانجىتىن گشتى / ئىزدىياتى** ديانەتەكى كەفن و دىيرىنە ژبەر كورىي ورسم ورەوشت و تىتالىيەن ئەم نەها پى رادىن دكەقنانەن و بارا بىر ژوان رى ورسمان دزفرنە بەرى ھزارەھا سالا كول جەم مللەتىيەن كەقنانە دھاتنە پەيرەوكرن، وزقرين بۇ ئارمانجىتىن گشتى يېتىن ئىزدىياتىيى.

* **ئارمانجىتىن تايىەت /** گەھاندنا ئارمانجىتىن تايىەت بۇ مېشىكى قوتابىيان كورىي ئىزدىياتى دئىتتە پەيرەوكرن دناف رى ورسما و جەن وھەل كەفتاندا ئەۋىن كونەز ئەم پى رادىن مىنى رى ورسمىيەن جەزنا سەرىي سالىي و بىلندىي و خدىلىاس... هىتىد.

* **ھوقىيەن فېرگرنى / تەختە رەش - تەباشىرا رەنگاورەنگ -** وىنەيېتىن جەن وھەل كەفتان - وىنەيېتىن ديارۋىكىيەن سروشتى - وىنەيېتىن دەف و شبابا وھەر تىتەكى پىتىقى.

* پیشنهکی / (۵) دقیقه

ماموستا دی رابت ب هیمنکرنا قوتابیان ب گوتنا پیشنهکیه کا کورت و گردانا با بهتی ب با بهتی بهرن شه.

* شروعه کرن / (۲۵) دقیقه

- دهست نیشانکرنا نافنی با بهتی کو (ئیزدیاتی) يه.
- ماموستا دی دهست ب شروعه کرنا با بهتی خو که ت کو ئیزدیاتی دیانه ته کی که قن و دیرینه، ئەف چەندە ژى درى ورسماين جەڙنیئ مەدا ودبیروباوھر ورھوشت و تیتالیئ مەيیئ رۆزانه دا خوبى دبت چونکى پرانیا ڦان رى ورسمان دکەڻان و دزفرنە بهرن هزارهها سالا. ئیزدیاتی دگەلهک قوناغان را بوریه و چەندین گھورین ب سەر بیروباوھرین مەدا هاتیه لى هەر وھەر مە ئیزدیان رەسەنەتیا ئۆل و بیروباوھرین خو پاراستیه وھەر کەڻدا هزرا پەيدابونا ئەردو ئاسمان ورۇز وھەیف و ئاگر و دیاروکیئ سرۇشتى کرینه وھەر ئیکى خوداوهنده ک زىرا هاتیه دهست نیشانکرن و هزر کرینه کو ئافرینەرەک ئەفنی کنیاتى برىقە دبت وھکو دقهولى مەدا دیار وئاشکرا دبت:

يا خودى تو مەلکى عەرشايى

ب ھەمۇو كارا يى ب ئاڭايى

ب ھەمۇو دلا تۇو يى ھايى

ئەم ئیزدى ب رى ورسماين جەڙنیئ خو، ب رھوشت و تیتالیئ خو يیئ رۆزانه، ب قەول وبەيت و دوعا و قەسىدېن خو ددیارن، مە ئیزدیان باوھریه کا موکوم ب رى ورس ورھوشتىن خو ھەيە وریز وبهایئ ددھینه ھەمۇو دیانه تیئن دى ژى.

- جارهکا دى ژى ماموستا دی دهست ب دوباره کرنا شروعه کرنا با بهتی خو که ت ب رىکا پرسیاران وبەرسق ژ قوتابیان و دگەل بکارئینانا ھۆيیئ فېركرنى يیئ پېتىقى و نقىسىنا پەيقيئن گران ل سەر تەختە رەشى و پاشى بەرسقدان ورۇنکرنا رامانىئ وان پەيچان و دوفدا ماموستا دی داخوازى ژ قوتابىيە کى يان دوان کەت کو با بهتی ل سەر پەرتۆكى بخوونن و يیئ دى ژى دگوھدارىن و چاقىئن وان ل خووندنى بىت.

* تاقىكىرنا بىلدۈز / (۵) دقیقه

- ماموستا دی داخوازی ژ قوتاپیان کهت کو په رتۆکیین خۆ بگرن.
- ماموستا دی رابت ب ئاراسته کرنا پرسیاران بۆ قوتاپیان و قوتاپی ژی دی بهرسقى دەن و دان وستاندن و گەنگەشە دی ئېتە کرن ل سەر پرسیاران ب مەردەما زانینا ئاستى تېگەھىتنا وان قوتاپیان دشەرقە کرنا ۋى با بهتى دا، بهرسقا پرسیارىن گران يىن قوتاپى نكارن بهرسقى بىدەن دى ماموستا رۇنىكەت.

* پوچھاویت (۵) ددکھیتین ماہین دی ماہوستا ب ٹان کاران راپت:

- دهست نیشانکرنا ئەركى مال كو بابەتى ل مال بخونن.
- دى داخوازى ژ قوتاپيان كەت كو ئەوان پەيقيئن گران و تشتىن گرنگ يېتى ل سەر تەختە رەشى هاتىيە نقىسىن بنقىسىن.

وانهیهکا نمۇونەتى يا بايەتىن ئېزدىغانلىق بۇ قۇتابىتىن دىزا سىن ناقىنجى

وانا/ست
ب/لالشا نوراني
رقد/ دوو شههپ
ميئرو/ ۲۰۰۷/۱/۸

دېپېت پېش وەخت وېھرى ماھىستايىق بابەتى بچتە دژوورا قوتاپىاندا دەفتەرە پلانى رۆزانە (دفتر الخطە اليوومىيە) ھەبەت وباپەت بباشى خواندېت و خۇئامادە كېرت زېق گۆتنا بابەتى نۇو وئارمانجىين گۆتنا بابەتى دەست نېشانكىرىن و هوپىين فيركرنى يېن پېتىقى ئامادە كىرىن.

* ئارماڭىن گىشتى / بابەتى لالشا نورانى، بۇ قوتا بىان بېتىه رۇنىكىن كو پەرسىتگەها
پىرۆزا لالش ئىك ژ جىيەن پىرۆزىن كوردىن ئىزدى يە ل كوردستانى چونكى كوردستان
ھەر ژ كەفندى جىيەن پىكىفە ژيانا گەلەك نەته وە وئاينا بۇوه وجىيە نىشە تەجىبۈونا مەرۆڤان
وشارستانىيە تا بۇوه ولاالشا كەقنا دكەقىتىه دجەرگى كوردستانىدا و ب سەددەھان نېمىسەرا
ولېتگەرۇكى قەستا وى كەرىنە و ب درېڭىزى بە حسى پىرۆزى و گەنگىيا وى كەرىنە درووپەلىن
رۇنىخىمە و گۇقاراندا ول سەر شاشىيەن تله فزىيون و ئەنترنېيت دايىنە خوبىا كىن.

* ٿارمانجيٽن تاپيدت / بُو قوتا بيان بيته رونکرن کو په رستگه‌ها پيرقزا لالش جيہ کي

پیروز و گرنگی کوردین ئېزدى يه، دكە قىيىتە پاشوورى رۆزى لاتى بازارى دھۆكى ب دوراتىا (۱۵۳) كم ول باكورى بازارى ئېسقۇنى ب دوراتىا (۱۱) كم، ب سەدەھان نىشانىگەھ و ئاقدىن خاس و چاكانلىقى هەينه، چەندىن جىيتىن پیروز لىقى هەنه مىنا كانىيا سېمى وزەزمۇم و قەب و بەرات و دار و بار و ... هىتىد، چەندىن رىۋىسىمىن تايىھەت لىقى دېيىنه گىران ل رۆزىن جەژن و ھەلکەفتان مىنا رىۋىسىمىن سەمايىقى و قىتارى و بەرى سواركىرىنى و قەباغىنى و بەرى شباڭى ... هىتىد.

* هويتن فيركرن / ته خته رهش - ته باشيرا رهنگاو رهنگ، ويني لالشا نوراني -
ويني هندهک جيتن پيرقرزل لالشى - هه ر تشتهكى پيتشى.

* پیشہ کی / (۵) دقیقہ *

دەمى ماموستا دچتە دناف قوتاپيياندا ل رېزى دقيقت دوو دەقىقىقا تەرخانكەت بۆ
ھېمنكىرنا قوتاپييان و دەست نېشانكرنا قوتاپييئن نەھاتىن وسى دەقىقىقا تەرخانكەت بۆ
گرىدانما وانا بەرى دگەل وانا نۆكە كولالشا نورانى يە وچەندىين پرسىاران زوانا بەرى
ئاراستەي قوتاپييان يكەت.

* شروع کرن / (۳۰) دقیقه

شروّقه کرنا ناقه روکتی وانی دی دهست پیکهت وما موستا دی چيته دناف شروّقه کرنا
با بهتی دا ودی رونکهت کا ناقی لالشا نورانی چی رامانی ددت ژئالیت زمانی ٿه؟
و ژئالیت دینی ٿه؟ ودی رونکهت کو لالش ژ دوو برگان پیک دئیت (الله) ئانکو ژئیده ری
روناهیت و (الش) یان گهش ئانکو یا بهردہ و ام گهش یانزی دبیرن لالش ئانکو هیفین یا
هیفینی عه ردی یان بی ده نگی ودی ما موستا چهندین سه به قین ٿه ولا ئینت ژبو

شتن جل سالی ب هژماره

نهادی ب خوار نهگرت حهشاده

* * *

ل ئەردى شىن دبوو نەباتە

پى زەينى چقاس كىنياتە

پاش ماموستا دى رۆنكەت كو چەندىن جىيىن پىرۆز ل لالشى هەنە مينا كانىا سېى-
زمزم- قوب- نىشان- ئاقدىن خاس وچاكان، ودى رۆنكەت كو كانىا سېى، كانىەكى ئاڭا
زەلال وپاقۇر وپىرۆزە ل پەرستگەها پىرۆزا لالش دكەفتە دشكەفتە كىدا زېھر پىرۆزىا ئاڭا
قى كانىيى هەر ئىزدىيەك دېيت ب دەستى سەرددەرىيى وى پى بىتە مۆركىن. وسەرددەرى ژى
خلمەتكارى نىشانگەھەيىن خاسانە ل پەرستگەها پىرۆزا لالش وجھى زمزمى كانىەكى
پىرۆزە ودباودریا مەدا زمزم حەجا مەيە دىسان چەندىن قوب ل لالشى هەنە مينا قويىن
شىخادى وشيخ هسن (ابو البرکات) و كانىا سېى وشىشىمس ويا شىخادىيى دووئ وشيخ
مشلح. لالش دكەفتە دناڭا سى چياندا، چىايىي مشەتى - حزرەتى وعەرفاتى، دىسان
ماموستا دى رۆنكەت كورى ورسەتىن چەندىن جەڙن وھەلکەفتانلى دئىنە گران مينا رى
ورسمىتىن جەڙنا جەمايىي وچلىن ھافىنى زفستانى ودى ماموستا كورتىيەكى دەته رى
ورسمىتىن وان جەڙنان.

دىسان دى ماموستا بەحسى لالش كەت ژ ئالىيى جوغرافى قە ودكەفتە كى دەرى ودى
رۆنكەت كو دكەفتە دجەرگى كوردىستانىدا ل عيراقى ل ژورىا بازارى ئىسىقنى ب دوراتىيا
(١١) كم وباشورى رۆزهه لاتا بازارى دھۆكى ب دوراتىيا (١٥٣) كم.

دىسان ماموستا دى بەحسى لالش كەت ژ ئالىيى مىزۋوپىقە وكورتىيەكى دىسان دېيت
ماموستا بۆ قوتابىان رۆنكەت ئەركىن كو دېيت هەر كەسەك ب جى بىنت دەمى
سەرەدانا پەرستگەها پىرۆزا لالش دكەن مينا خۆپاڭ و تەمۈزىرنى و خۆپى خواس كەت
ژېھر پىرۆزىا ئەوى جىيى و خۆز کار و كريارىن گونەھ و دووركەت و هيقى و دوعايا و درۆزا بۆ
خۆ و مال وھەقالىن خۆبکەت.....ھتد. و دگەل قى شرۇقەكرنى پىتىقى يە ھۆيىن فېرکرنى
بىتنە بكار ئىنان ژبۇداكى بىر ساناھى بىت ل دەف قوتابىان. پشتى ناھەرەكى بابەتى ژ
ھەمو ئالىانقە دئىتە رۆنكەن و شرۇقەكرن ژ ئالىيى ماموستايىقە جارەكى دى دى ئىتە
دووبارەكىن بشىپىي پرسىيار ژ ماموستايىي و بەرسف ژ قوتابىان.

* تاقىيىكىن بىلدەز / (٥) دېيقە

پشتی ماموستایی بابهت شرۆفه کری و بۆ جارا دووئی ژی ب ریکا پرسیارو به رسقا دى تاقیکرنا بلەز ب قوتابیان ئیته کرن ب ریکا ئاراسته کرنا چەندین پرسیاران بۆ قوتابیان ب مەرهما زانینا ئاستى وەرگرتنا قوتابیان ژ بابهتى ھاتىه شرۆفه کرن ول داویا وانى دېیت ماموستا ئەركى مال بۆ وانا بیت دەست نیشانكەت.

تىپىنى/ هەگەر ماموستا ھندهك بابهتان ب پراكتىك (عملى) نىشا قوتابیان بدهت باشە وەکو گەرا تاوسى ل گوندان، سەيرانەكى بۆ پەرسىتكەها لالش، پىشاندانا قوب وئاقد و نىشانگەها، رىورسمىن سەرسالى، بىلندى.... ھتد.

وانەيەكى نمۇونەيى يا بابهتى ئىزدىياتىي بۆ پۆلا پېنجى ئامادەيى

وانا/چارى
ب/قەولى ئاشى موحىدەتى
رۆز/ سى شەمب
مېتۇو/ ٢٠٠٧/١٩

* **ئارمانجىتىن گشتى/** بۆ قوتابیان بىتتە رۆنكرن كو ئىزدىياتى ديانەتەكى كەقىن و دىرىبىنە و چەندىن خاس و چاکان خزمەتا رى ورسىمىن ئىزدىياتىي كىرىنە وب سەددەھان قەول و بەيت و دوعا درۆزه ژ مەرا گۆتىنە و پاراستىنە مىنا شىيخ فەخرى ئادىا و پىر رەشى حەيران و شىيخ مەندى فەخرا و پىر داود و پىر شەرف و خدرى زىندى.... ھتد، و ھەگەريان بۆ ئارمانجىتىن گشتى يىن ئىزدىياتىي.

* **ئارمانجىتىن تايىەت/** بۆ قوتابیان بىتتە رۆنكرن كو قەولى ئاشى موحىدەتى ئىكە ژ قەولىن كو ھاتىه گۆتن ژ ئالىيى پىر رەشى حەيران ۋە بەرەما ئەنجامدانانا كارىن باش وریا راست و بىتر پەسەنەن ئىمانا قوتابیان و مکومىرنا وان ب بىر و باوەرەن ئىزدىياتىي كو دىغان قەولان دا ھاتىنە گۆتن و پاراستن و ھەگەريان بۆ ئارمانجىتىن تايىەت يىن ئىزدىياتىي.

* **ھۆيىن فىرگىنى/** تەختە رەش - تەباشىرا رەنگ - بىر ئايىنانا قوتابیان ل دەمىن ل جقاتەكى يىن رونشتى و چاوانىيا گۆتنا قەولان - ھەر تىشەكى پىتىشى يىن كوب بابهتى ۋە گۈيداىي.

* **پىشەكى/ (٥) دقيقە**

پیشەکى دبته سرنج راکىشانا قوتابى بۆ گوھداريا بابهتى و پەيداكرنا بىيىدەنگىيى و دەست نىشانىكىرنا قوتابىيىن نەھاتىنە دەوامى و گرىيدانا بابهتى نۇو و ب بابهتى بەرى ۋە.

* شروقەكىرنا / ٣٠ دقيقە

ماموستا دى دەست ب شروقەكىرنا بابهتى خۆ كەئى و ب ۋى رەنگى ل خوارى:

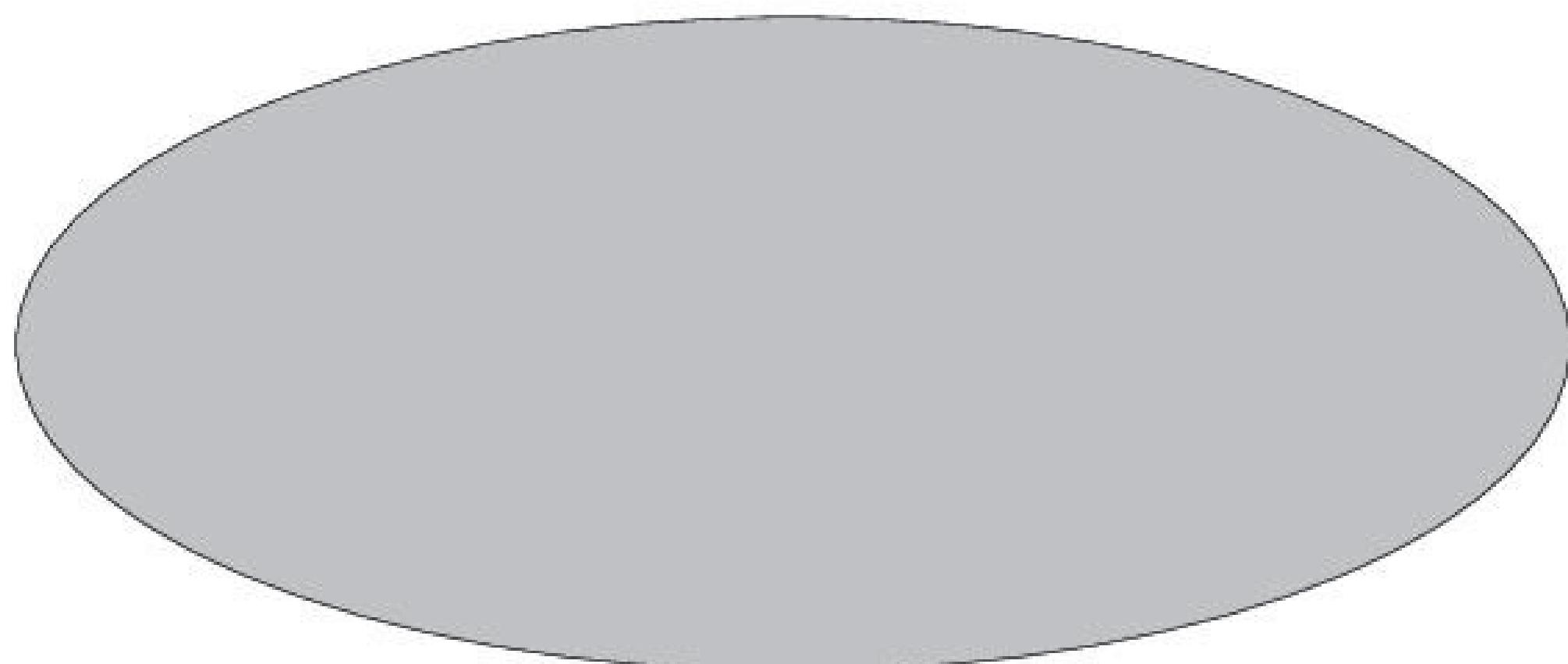
- ١ - مەبەست ژ دەست نىشانىكىرنا ناھىيە قەولى كۆ (ئاشى موحېتى) يە و مەبەست ژى چىيە ئەوزى رۇنگىن و شروقەكىرنا وئى چەندى يە كۆ ئەف قەول ھاتىيە گۆتن بۆ مەرۆقەن چەند كارو كىيارا بىكەت و چەندى زەنگىن و مالدار بىت ھەموو بى مفایيە ژىلى ئىممانى و باشىيى وریا راست و گەھشتىن بۆ ۋىيان و ئەشقا خودى مەزن و دلوقان وە كۆ ئاشەكى بەردەوام كاربىكەت دەقىيت مەرۆقەن ژى وسا كاربىكەت بۆ ۋىيانا خودى لە و ما ناھىيە قەولى بۇويە قەولى (ئاشى موحېتى).
- ٢ - ھەموو سەبەقىيەن قەولى دى ئىتە خۇوندىن ب دەنگەكى بلند ژ ئالىيى ماموستايىقە داكو ھەموو قوتابى دگوھدارىن.
- ٣ - ئەف قەولە دى ئىتە خۇوندىن ژ ئالىيى قوتابىيەكىقە يان دوانقە ھەگەر پرسىار و بەرسقىن.
- ٤ - شروقەكىرنا ئارماننجىيەن كۆ ئەف قەولە پى ھاتىيە گۆتن و مەرەم ژ گۆتنا ۋى قەولى چىيە كۆ دناقەرۇڭ سەبەقىيەن ويدا دىاردىت.
- ٥ - ئەف قەولە دى ئىتە شروقەكىرنا ژ ئالىيى ماموستايىقە و ب تايىبەت ئەو سەبەقىيەن كۆ راما نا وان يان گران و فەلسەفا ئايىنى تىدا.
- ٦ - راما نا پەيقييەن گران دى ئىتە خوبىا كىرنا ژ ئالىيى ماموستايىقە و ب هارىكاري و گەنگەشە دگەل قوتابىيان و دى ل سەر تەختە رەشى ئىتە نېمىسىن داكو قوتابى ژى ل دەفتەرا خۆ بنقىسىن.
- ٧ - دووبارەكىرنا شروقەكىرنا بابهتى ل دۆر گرنگىيى و ب لەز ب ئاراستەكىرنا پرسىاران و پەيقييەن گران و ب پشکداريا قوتابىيان.
- ٨ - دەست نىشانىكىرنا ھەفت سەبەقىيەن بەراھىيىكى بۆ ژىھەرگەرنى.

* تاقىيىكىرنا بىلدەز / (٥) دقيقە

دڻي خاليدا ماموستا دئ چهندين پرسياران و په یقين گران و شروڻه کرنا سه به یقين
قهولي ئاراسته قوتابيان که ت و هکو تاقيکرنه کا بلهز ب مهره ما زانيانا ئاستى قوتابيان
و چاوانيا تيگه هشتانا وان بقى قهولي وبه رسدانما پرسيارين قوتابيان.

ول داويي دئ داخواز ڙ قوتابيان ئيته کرن دوانا بيت دا هر هفت سه به یقين قهولي
ئاشنی موحبه تى ڙ به رکن و هکو ئه رکن مال.

ههونا ناهدي ڪٿير

ز وەشانىن بىنگەھى لالش يى رەووشەنبىرى و كومەلايەتى

- ١ - مەركەھ ... عزالدين باقسىرى (بحث شامل عن الطقوس و المراسيم الدينية للإيزديين).
- ٢ - كشاف مجله لالش من العدد (٢٠-١) ... صالح جاسم و ريكان رشيد جاسم.
- ٣ - ئىزدىياتى د مەم و زينا خانى ده ... ريسان حسن (بحث يتطرق إلى رموز الإيزدياتى فى ملحمه «مەم و زين» للشاعر الشهير احمدى خانى).
- ٤ - مشاهير من الكوره الإيزديين ... شمو قاسم دنانى (بحث يتضمن مجموعة من الشخصيات الكوردية البارزة) .
- ٥ - گوتتنىن پەريا د زيانا ئىزدىيان ده ... سليمان شنگالى
- ٦ - ئىزدى و خوندنا ئىزدىياتىن ... ريسان حسن